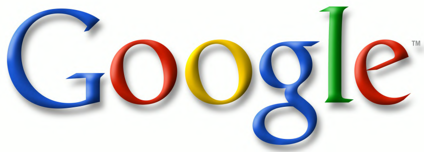
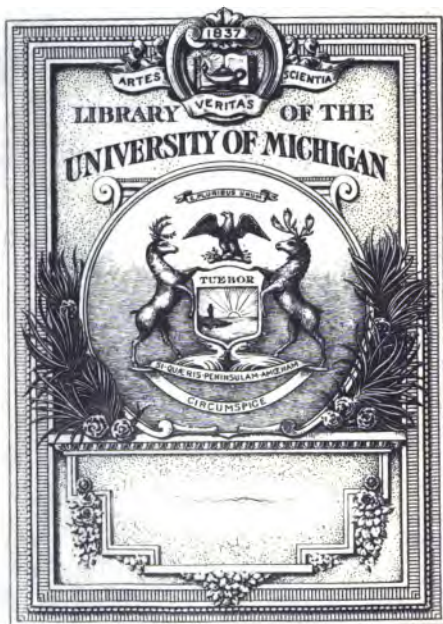

1837
ARTES
SCIENTIA
VERITAS
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
E PLURIBUS UNUM
TUEBOR
SI QUÆRIS PENINSULAM AMŒNAM
CIRCUMSPICE

CASP. SCIOPPII

SYMBOLA CRITICA

IN

L. APULEJI

Philosophi Platonici Opera.

AMSTELODA…

Apud Jodocum Pluymer, Bibl…

MDC…

NOBILISSIMO

FRIDERICO REIMUNDO

IMHOFIO SUO

PATRICIO AUGUSTANO

CASPAR SCIOPPIUS

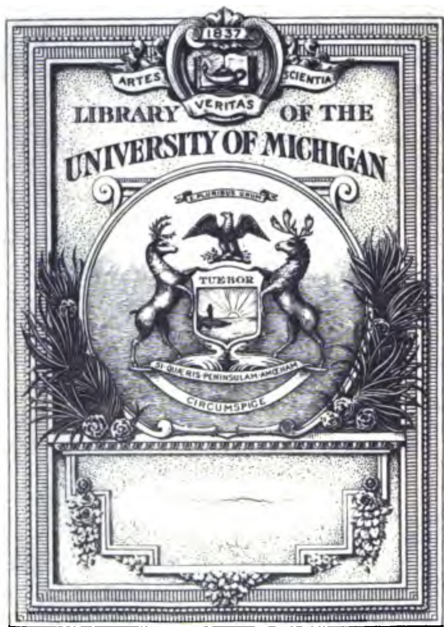
Patricius Romanus S. P.

NOn dubito, Friderice suavissime, quin cunctationis reprehensionem apud te effugere ac vitare non possim, qui quidem tot tuis aliorumque amicorum efflagitationibus an conviciis adhuc adduci non potuerim, ut quæ in complures scriptores veteres annis proximis superioribus notaram, quibusque tu ipse cùm priori anno visum ad me venisses, ultimam jam manum accessisse coram in re præsenti vidisti, è manibus tandem emittere, iisque rem literariam mihi devincire vellem. Veruntamen cùm haud ignores, quantum eos fugiat ratio, qui me nihil nisi libros & literas tractare in iisque assiduo herere existimant, neque maximam curarum & occupationum

mearum partem in communi bono & patriæ inprimis nostræ utilitate configi credunt: non veniam solum cunctationi & tarditati huic meæ daturum te spero, sed etiam ut apud eos, qui consilia & facta mea minus perspecta cognitaque habentes hoc nomine me reprehendunt & subaccusant, me defendendum suscipias, à te postulo. Ut enim jam omnia quæ ad oras librorum meorum in bonis auctoribus pridem notaram, ab amanuensi exscripta sint, commodeque ab operis typographicis legi & formis exprimi posse videantur: facile tamen intelligere potes, nimium in librarii fide & intelligentia ponere non esse ejus, qui & nomen aliquod in literis acquisiverit, & non pejori fide, quàm secum vetera auctorum exemplaria egerint, cum aliis porro agendum sibi existimet, solidamque hanc à doctis & literarum amantibus gratiam inire cupiat. Nam quod vereri te significas, ne ex Sisyphio isto hominum genere, quos furandi aliorumque inventa ...ppilandi & sublegendi artificio, ut

com-

compendiaria ad gloriam grassari perspicuum est, inveniantur, qui ea quæ abhinc annis aliquot à me descripserunt (scis autem, quam in hoc genere facilis ac credulus esse soleam, & scit Illustris M. Velserus noster, hæc in Apulejum ante hos sex annos à me edolata) pro suis nunc vulgare audeant: id omnino, ne erres, parum me conturbat: quippe qui neque gloriolæ ex hoc præsertim sive Critico, sive Grammatico studio cupiditate ita movear, ut eam, nisi ægrè & coactus cedere aliis nesciam, & cui fides non desit, qua mihi, Faërno, Fulvio Ursino aliisque viris doctis inventa nostra asserere & à viscatis istorum Lavernionum manibus vindicare possim. Ne tamen nequiquam me admonueris Symbolam meam Criticam in omnia L. Apuleji, festivissimi auctoris opera à librario descriptam recognovi & perspexi, nuncque adeo correctis & sublatis inde mendis ad te imprimendam mitto. Neque verò existimare debes, ideo à me consilio fieri, quod tibi pro tuis in me officiis parem hac ratione

1837
ARTES
SCIENTIA
VERITAS
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
E PLURIBUS UNUM
TUEBOR
SI QUÆRIS PENINSULAM AMŒNAM
CIRCUMSPICE

CASP. SCIOPPII

Schoppe, Kaspar

SYMBOLA CRITICA

IN

L. APULEJI

Philosophi Platonici Opera.

AMSTELODAMI,

Apud *Jodocum Pluymer*, Bibliopolam.

MDCLXIV.

turbine, flatibus, typhonisque conflictu fit procellosa] Ms. *triformique conflictu.*

Pag. 5. Cum ne hanc quidem, cujus cultores sumus, omnes peragrare possimus] haud paullò rectius idem Fulvius legit: *omnem peragrare.* Omnem, id est, universam, totam.

Ibid. Infima ceterorum animantium terrena possident] idem ms. *Inferna ceterorum*, quod præ illo placet.

Pag. 6. Et in discretis finibus Pamphylium, Syrium, Ægyptum] Ms. *eo in disc. f. P. Assyrium.*

Ibid. Albion & Ierna] Ms. *& Hybernia.*

Ibid. Indos, Trapobana & Phebol] Ms. *Indos, Bromana & Ose.*

Pag. 7. Ad superiora minari] Ms. *in mari.*

Ibid. Quod modis aër nubili conditionibus coagitatur] sic edidit Vulcanius. at in manus. Fulvii legitur: *Aër nubilis conditionibus cogitur.* cùm in vulgatis sit: *nubium conditionibus cogitur.* Unde suspicatur Fulvius legendum: *nubium coitionibus cogitur.* quomodo Virgil. *in nubila cogitur.* Vid. Arnob. lib. I.

Ibid. A quibus hoc differunt nimbi] Ms. *eo differunt.*

Pag. 8. Quanto improvisior præcipitatio est] Benè Vulcanius, nisi quod addendum ex Ms. *improvisior ejus præcipitatio.*

Ibid. Idem tamen Aparctias incipit nominari cùm eum Oriens æstivo emittatur] Ms. *Aparctias accipit nomen cum eum Oriens æstivo effundat.*

Pag. 9. Nec jugi perseverantia spiritus perferentes] Ms. *Spiritus perseverantes.*

Ibid. Turbo dicitur] Ms. *Turbo autem dicitur.*

Ibid. Uti dicitur, Pinea] Ms. *Pineas.*

Pag. 10. Occidui sunt, Caurus] Ms. *Occ. sunt s, Caurus.*

Ibid. Quippe ubi nubes adflictu ignem, ut ignifera

fera saxa atrita inter se dant, obtutus velocius illustriora contingit] variant libri manuscripti. Est enim qui habeat: *Quippe ubi nubes affulsit, ut igni fera:* Et est qui sic legat. *Quippe ubi nubes afflictrix & ignifera saxa attrita inter se sedat.*

Pag. 11. Ita & prius corruscare] Ms. *Ita prius corrusc.*

Ibid. Tum quia ignes pernicitate sui clariscantes] Ms. *Tum quod ignes p. s. clarieantes.*

Ibid. Cum meatu aëris atque impulsu] Ms. *meatu aëris atque imp.*

Pag. 12. Incendia indidem suspirant] Ms. *inspirant.*

Ibid. Cum tepidiores aquas reddunt: viciniam, cùm ferventiores, opposito incendio aqua uruntur] Et hanc Vulcanii emendatam lectionem in Ms. Fulvius reperit, non tamen deest liber, in quo legas: *Cum tepidiores incendio aqua currunt.*

Ibid. Phlegetontis amnis, quem patefiunt in fabulis inferorum] Vulgò & in Ms. legitur: *quem poëta sciunt.* Fulvii vetus est conjectura: *quem petescunt in fabulis,*

Ibid. Non adeò ardui montis vicinum latus nativi oris hiatu esset reseratum] Ms. *nativi oris hiatus esse raptum.*

Pag. 13. Si illis eadem incommoda soleant atque secunda contingere] Ms. *ac secunda cont.*

Ibid. Adulescentum ætas permixta senioribus] Vulgò legebatur. *adulescentes ætas.* Rectius Ms. *adulescens ætas.*

Pag. 14. Mare & fæmineum secus junguntur] Secus, pro sexu dici non ignorant antiquarii. Sed haud scio, an satis latinè dicamus, *Mare secus* pro Masculino sexu. Manuscriptus quidem legit. *Mar. & fæmineus sexus jungitur*

Ibid. Aliæ sunt insonæ, semisonantes aliæ, par

sonantes: hæ tam mutuis se auxiliis adjuvantes syllabas pariunt, & de syllabis voces] Agit de literis, nec dubito quin elegantius sit hoc manuscripti: *pars sonantes: & tamen muta.*

Ibid. Namque uvidis arida est] Conjectura olim fuit Fulvii: *Namque humidis arida.* Sed desiit esse conjectura, postquam scripti codicis accessit consensus.

Pag. 15. Lauda, quam putes speciem, portio à te laudabitur Mundi] Ms. *quam putas.* Mihi videtur: *quam potes.* sicut paullò post: *Admirare quam voles temperantiam.*

Ibid. Valenti habitudine, pubertate juvenili] Disertim habet Fulvianus codex: *pub. juvenali.* quod scires ab illis interpolatum, quibus judicium plusquam juvenale. Est enim proba in Latio vox, *Juvenalis*, ut alibi doceo.

Ibid. Disiectis nubibus fulminat] Ms. *diductis.*

Ibid. Nec occasibus fatigari, nec seculis debilitari excussam] Manuscriptus quidam: *Nec occasionibus fatigari, nec saeculis humilitari.* Illud *occasionibus*, non displicet, cùm Apulejum, judicio meo, resipiat. Alterum autem *Humilitari*, non placebit, nisi ex alio manuscripto corrigatur *Anilitari.* Anilitari pro senescere ab *Anilitas*, id est senectus, ut Catullus loquitur: sicut à debilitas est debilitari.

Pag. 16. Brumalis austeritas] Ms. *austricitas.*

Ibid. Indigens quippe videbitur oratio de Mundo disputantibus, ut etsi minus curiosè at quomodo possumus differamus] Ms. *Indigens quippe orationis hujus videbatur ratio, nisi de mundo disputantes etsi c. a. p. q. diceremus.*

Pag. 17. Multo minus quæ ab illis sunt secunda] Ms. *qua ab illo sunt secunda.*

Ibid. Ut id suis manibus factum velint, quod curæ levioris] Ms. ut Vulcanii, ita & Fulvii

habet:

habet: *levioris fusciòris quoque.* Quæ quidem lectio dubium non est, quin aliquid mostelli alat, quod doctorum curiositatem mereatur.

Ibid. Nihil enim possunt æquius facere dominorum imperia] Idem Codex: *N. e. possunt obsequiis facere.*

Ibid. Flammis ex auro vel electri claritate] Ms. *flammea auri v. e. clar.*

Ibid. Et muri adamantina firmitate] Ms. *adam. firmamenta.*

Ibid. Tutela pervigili, custodiam per vices fortium sustinebat] Manuscr. *tutelam pervigili custodia per v. f. s.*

Pag. 18. Erant inter eos & divisa officia] Ms. *inter eos diversa officia.* Idem statim legit: *In comitatu regio armiger quidam.* non, *armigeri.*

Ibid. Et nuncii specularum incensores assidui] Ms. *nuncii speculatores incensores assidui.* Alius ms. *Hac* (id est, ac) *nuncii specularum in. assidui. tum bonum per vices.* &c.

Ibid. Per semetipsum procurare omnia & perficere] Ms. *omnia qua perficiat.*

Ibid. Si ipse in alto resideat loco, eas autem potestates per omnes mundi partes orbisque dispenset] Manusc. *in alio residens loco eas potestates p. o. m. p. orbisque dispendat.*

Ibid. Nec particeps hominum conversatione] Ms. *nec partitis omnium conversationem.*

Ibid. Astutia unius conversionis multa & varia pariter administrant] Ms. *multa paria & varia administrant.*

Pag. 19. Cum initium sciente & salutifera opera moverit] Ms. *initium scientia & sal. o. m.* Fortè: *scienti ac salutif.*

Ibid. Et deinceps ad proximum] Ms. *ad proprium.*

Ibi

Ibid. Aliud alio commovetur, motuſque unius alteri movendi ſe originem tradit] Mendoſe. nec enim unus motus alteri motui tradit originem ſe movendi, cum motus ſe non moveat. Legendum ergo cum Mſ. *motuſque unius alteri.*

Ibid. Mundo equidem conſentiunt] hoc quid ſibi velit, non intelligo. quid ſi: *Movendo equidem*, vel: *Mutuò equidem.* Lucret. *Conſentire inter ſe & fungi mutua poſſe.*

Ibid. Simplicique iuchoato principio] Mſ. *incoacto.*

Ibid. Volucrum, nantium atque terreſtrium] Mſ. *volucrum, natatilium atque terreſtrium greges.*

ibid. Legibus & inſtitutis ſuis naturali lege aggregabuntur] in mſ. deſunt illa, *naturali lege.* & gloſſam ſapiunt.

ibid. Ibunt per aëris vias præpetes, quibus hæc natura largita eſt] melius vet. codex: *quibus hoc nat. l. e.*

ibid. Quæ Saturnus ſublimior triginta ſpaciis annorum circumerrat] Mſ. *circumjectat.* quid ſi, *circumvectat.* pro circumvectatur, circumvehitur? cujuſmodi loquendi modum in Veriſimilibus annotavimus.

Pag. 20. Unus ſtellarum chorus ex diverſis occaſibus ortibuſque hoc ornamento & ut monile rectiſſimè κόσμος græca lingua ſignificat] Manuſcriptus. *hoc ornamentum & monile rectiſſimè &c.* Placet, niſi quod velut nova periodus ab prioribus puncto eſt diſtinguenda.

ibid. Et ſpiritus aut infecundi] Mſ. *haud.* quod & Vulcanius de conjectura repoſuerat.

ibid. Quas accedere Deus his mundi partibus voluit] Mſ. *his mundi mediis partibus voluit.* Et ſtatim: *His appoſiti ſunt.*

ibid. Hic galea caput ille crura ocreis involvit] melius mſ. *vel crura o. i.*

ibid. Cum interea unius ducis imperio cunctus

cxer-

exercitus paret, quem præfecerit] Mſ. *imperio tantus ex. paret ei, quem.*

Pag. 21. Hujus locum quærimus, qui neque infimus eſt, & terræ contagionibus, neque tamen medius in aëre turbido] Mſ. *qui neque tamen medius finitimus eſt terra contagionibus.* Unde (quod & Vulcanio placere video) ſuſpicer legendum: *qui neque finitimus eſt terra contagionibus, neque tamen medius i. a. t.* Senſu claro promptoque. Edita lectio non uſque adeo ſana eſt.

Pag. 22. Quem Græci ὀυρανὸν rectè vocant ut qui ſit altitudinis finis: iiſdem eâ ratione eum ὄλυμπον nominant] Mſ. *rectè vocant & ut qui ſit altitudinis finis pervideatur, etiam iidem illa ratione nominant.*

ibid. Namque habitus orantium ſic eſt, ut manibus extenſis in cælum precemur] Rectè mſ. *man. extenſis precemur.* Melius quoque fuerit; *habitus orantium hic eſt.*

ibid. Nec diverſis ea in ſpatiis temporibuſque obſervantiſſimam legem ſuorum aliquando itinerum mentiuntur] Manuſcriptus quidam: *diverſis & inſperatus obſerv.* Alius verò Codex: *diverſis ſpatiis temporum.* quod placet.

Pag. 23. Niſi quod ceteris ærumnoſum & multiplex & curarum innumerabilium videtur eſſe hoc ipſum] Mſ. unus pro *ærumnoſum*, habet, *criminoſum*: alter, *curioſum.*

ibid. Et ſcitis ejus magiſtratus tribunalia, principia milites frequentabunt] Mſ. *Et ut ſcitis.*

ibid. Reus purgandi ſe neceſſitate, ut inſectandi ſtudio accuſator venit] Mſ. *reus ita purgandi ſ. n. ut ſectandi ſtudio a. v.* Id quod Colvius quoque oportunè monuit.

Pag. 24. Lamentis & ploratibus ejulantem] Mſ. *ululantem.*

ibid. Levitas mali gignitur dulcitas fici] Legen-

dum ex. mſ. *Lenitas mali gignitur & dulcitas ſici. Lenia* ſunt, quæ Virgilius *mitia poma* dixit, id eſt, non acerba aut immatura.

ibid. Et à juvando Jupiter dicitur] Mſ. *Idem à juvando.*

ibid. Saturnum etiam illi κρόνον quaſi χρόνον, quemdam inceptum ab origine, interminum ad finem tempus appellant. Fulgurator &c] Mſ. *Saturnumque etiam illi* Κρόνον q. χ. *id eſt, quendam inceptum ab origine, terminum, finem, tempuſque appellant. dicitur & fulgurator &c.* Inceptus, ûs, quarti ordinis more Lucretiano.

ibid. Militaris & triumphator & propagator, tropæoforus] Mſ. *Eſt militaris & triumphator & propagator, & trophaeoforos.*

ibid. Ζεὺς πρῶτος] Verſus hos habet & Euſebius de præparat. Euang. lib. 3. Latina verſio in mſ. nulla eſt.

Pag. 25. Hinc ἱέμαι (IV) Mſ. *hinc* ἵνναμαι. & ſtatim; *aſcripta, ac pacti eademque ineffugibilis neceſſitas ultionis.*

ibid. Et quod torquetur in digitis, momenti præſentis judicat ſpatia] in mſ. deeſt vox *torquetur.* elegantius.

ibid. Ut ſit Atropos præteriti temporis fatum: Lacheſis à fine cognominata] Auctiora habet manuſc. *præteriti temporis fatum, quod ne quidem* DEUS *faciet infectum: futuri temporis Lacheſis, à fine cogn.*

ibid. Media rerum omnium penetrat atque illuſtrando curru volucri ſuperfertur] Mſ. *atque illuſtrat & curſu &c.*

NOTÆ

NOTÆ.

In librum Apuleji de dogmate Platonis.

Pag. 26. APollinis figuratio) Quod Laërtius dicit, Ἀπόλλωνος ὄψις, quem vide in vita Platonis, nam is de Socratis somnio non nihil ab hoc nostro variat.

ibid. Olorem illum pennis cælum petiisse) similis est de Olore Virgilii locus libro 10. *Linquentem terras & sidera voce petentem.*

Pag. 27. Æquiperavit Divum potestates) Mſ. *aq. almum potestatibus.*

ibid. Inventa Parmenidis) Mſ. *Parmenida.*

Pag. 28. Intellectualis à Pythagoreis. rationalis atque moralis ab ipso Socratis fonte.) Mſ. *à Pythagoreis dialectica, rationalis.*

ibid. Ad orationis Augusta honestissimam speciem deducendo) quidam V. C. *induendo* alius Mſ. *induendo.*

ibid. Nulla specie vel qualitatis significatione distinctas) Mſ. *Sp. nec qualitatis.*

Pag. 29. ἀῤῥητον, ἀνωνόμαστον) Mſ. ἀόρατον ἀδάμαστον.

ibid. Platonis hæc verba sunt: Θεὸν εὑρεῖν μὲν οὐ ῥᾴδιον, νοῆσαι δὲ ἀδύνατον. id est: Deum quidem invenisse haud facile est. intellexisse autem impossibile) in manuscripto alia Platonis verba citantur, nimirum, Θεὸν εὑρεῖν τε ἔργον, εὑρόντα γε εἰς πολλοὺς ἐκφέρειν ἀδύνατον. Materiam vero &c. Sic Cicero in Timæo. *Atque illum quidem quasi parentem universitatis invenire difficile, & cum jam inveneris, indicare in vulgus nefas.* Et Tertullian. Apolog. *Licet Plato affirmet, factitatorem universitatis neque inveniri facilem, & inventum, enarrari in omnes difficilem.*

ibid. Quod ei sit interminata magnitudo) Mſ. *quod Dei sit.*

ibid

ibid. Neque tamen sola opinione cognitionis intelligi) Ms. *cogitationis intelligi.* Sic paullò pòst. *sed quæ substantiam non habent corpoream, ea cogitationibus videri.*

ibid. Namque corporea propter insignem evidentiam sui simili judicio cognosci) Rectè manus. *Namque corpora.*

Pag. 30. Initium omnium corporum materiam esse memoravit) Ms. *materiem.*

ibid. Quarum substantia multimoda potestate, coitione conficitur) Ms. *mult. potestatum coitione.*

ibid. Quæ cum ordinata permixtaque essent) & sensus & libri scripti auctoritas legendum suadet: *Quæ cum inordinata.* Sequitur enim quod postea demum sint ad ordinem deducta.

ibid. Et ignem quidem & Aëra & aquam habere originem atque principium ex trigono, quæ sit anguli recti, non paribus angulis. Et prioris quidem &c.) Melior hic & auctior vetus Fulvii codex: *qui sit trianguli recti non paribus angulis: terream verò directis quidem angulis trigonis & vestigiis paribus esse. Et prioris quidem &c.* In Vulcanii editione versu 28. 29. & 30. delenda sunt ista jubente volente & ratione & ms. auctoritate: *Et prioris quidem forma tres species* &c. usque ad illa: *non paribus.* Ineptè enim bis sunt posita.

ibid. Æquipedum verò trigonum efficere ex sese quadratum: quadratum verò cubum) Ms. *Æq. verò trigonorum efficere ex sese quadratum cubum.*

Pag. 31. Ejus celeritas agitationi videatur esse consimilis) Ms. *agitationi hujus vid.*

ibid. Et alia initia invenire forsitan posse, aut quæ Deo nota sunt) Ms. *posse ait; quæ D. n. s. Ait*, scilicet Plato.

ibid. Sic de primis elementis) Ms. *sed de.*

ibid. Sed nihil quidem ejus extrinsecus inveniri) Ms.

Mſ. *Sed vim quidem ejus: & extram.* quod impedio placet.

ibid. Hæc autem invicem ex ſe apta & connexa eſſe). Mſ. *invicem ex ſe intra ſe apta & conn. eſſe.*

ibid. Nec relictum eſſe locum, neque elementa ſupereſſe, ex quibus alterius mundi corpus poſſit eſſe) Mutila hæc eſſe non eſt dubium; Dupliciter enim probare vult Apulejus unum eſſe mundum, primum, quia nullus alius eſt locus, in quo poſſit alius mundus generari, deinde, quia nulla ſunt elementa, ex quibus alius mundus generetur, quare volente veteri codice legendum: *nec relictum eſſe locum in quo alius: neque alimenta ſupereſſe, ex quibus &c.*

ibid. Perfectiſſimo & pulcherrimo Mundo) Mſ. *modo.*

Pag. 32. Quod ex his totius natura, & ſubſtantia conſtet) Mſ. *quod ex his rebus totius natura ejus & ſub.*

ibid. Senſibuſque corporis eſt obvius) Manuſc. *corporeis.*

ibid. Non corpoream eſſe nec ſane perituram) Mſ. *nec corpoream.*

ibid. Imperitare & regere ea) ſic ſane & quidam Fulvii codex. alius autem: *intemperare,* ut Fulvio probetur. *temperare & regere.*

ibid. δοξαστὸν, id eſt, opinabilem) explicatio hæc non eſt in Mſ.

ibid. Alteram cogitabilem & intelligibilem) proba mihi Fulvii conjectura, legentis: *alteram διανοητὸν & intell.*

ibid. Forſitan & multa perſeveranti ſuſpicione colligitur) Mſ. *& ita perſeveranti.* Videndum num legi queat: *& non ita perſeveranti.* id eſt, non nimis firma & tenaci.

Pag. 33. Signa hæc in luce ſiderea ardere cœperunt

NOTÆ:

In librum Apuleji de Philosophia.

In manuscripto Fulvii Ursini codice liber hic ab eo, qui est de dogmate Platonis, nequaquam distinguitur: quod, nisi fallor, jam alii quoque notaverunt.

Pag. 40. MInora autem bona, eaque quorundam esse) Mss. *ea quæ quorundam essent.*

ibid. Quæ sapientibus & cum ratione ac modo viventibus sunt sanè bona) Mss. *sunt secundum bona.* Optimè.

ibid. Et quod omnes adipisci queunt &c.) Auctore manuscripto nova hic facienda est periodus & legendum: *Et quod non omnes id adipisci queunt, neque primi boni adipiscendi facultatem passiva habere, ad id ferunt, quod hominum est.*

ibid. Secundum nec commune multis, nec &c.) Mss. *com. multis est, nec.*

ibid. Aut verò bono incitatur) Mss. *initiatur.*

Pag. 41. Ad utrumque proclive ingenium esse) Mss. *ing. ejus esse.*

ibid. In partem alteram debeant emicare) Fulvius de conjectura legit *vergere.*

ibid. Tertium ex utroque medio temperatum, medium nuncupavit) corrigendum ex mss. *ex utroque mediocè temp.*

ibid. Puerum docilem) Mss. *docibilem.* quod puto esse Apuleji: sic & pag. seq. in eodem ms. est: *indocibilitas.*

ibid. Inter pudicitiam libidinosamque vitam, & abstinentiam & temperantiam posuit) Manus.

vitam abstin. & scripz. deleta priora copula.

ibid. Nec vitia temeraria & intemperata, sed hinc atque inde permixta esse] hæc est doctissimi Vulcanii lectio, sanè non nimis bona. Reponatur itaque ex impressis & scriptis libris germana: *nec vitia tamen mera & intemperata.* Merum & sincerum idem valet, cui opponitur temperatum sive mixtum. Illud *Temeraria*, est temerarium.

ibid. Malitiam vero deterrimi] Mſ. *deterrimam.*

Pag. 42. Sed etiam incumbere dissimilitudinem] Mſ. *dissimilitudine.*

ibid. Incommobilitas, dicta Græcè ἀναλγησία] legerim potius cum Mſ. ἀφυΐα: qua voce etiam Aristoteles hac ipsa de re utitur.

ibid. Sed ea stupore deficit immobili] Mſ. *sed à stupore deficit immobili.* quod vix est ut probem, placet adhuc doctissimi Rittershusii conjectura libro verisimilium 3. cap. 17. à me proposita: *sed ea stupore desigit imm.* cùm præsertim & Stevechio & Colvio eandem placuisse, nostrumque Lucium sæpius sic loqui videam.

ibid. Luxuriam applicat, id est appetitus voluptatem & desiderium ad fruendum potiendùmque haustus inexplebiles] Mſ. *app. voluptatis & desideriorum ad fr. p. h. inex.*

ibid. Patrimonii prodigit facultates] Mſ. *patrimonia prodigit facultatum.*

ibid. Sed virtutes Plato habitum esse dicit mentis optimè & nobiliter figuratæ] Omnino legendum: *hab. esse d. mentis optime & nobiliter figuratum.* Sic enim disertim mſ.

ibid. Iracundias semper domitas & infrenis habet] Mſ. *semper indomitas & infrenis habet.*

Pag. 43. Eas igitur, quæ ex omnibus his constant, dicimus esse perfectas] Mſ. *Constant, dicimus esse perf.*

Pag. 44. Et item fidelitatis vocabulo nuncupatur) Malim cum mſ. *Et verè f. v. nuncupat.*

ibid. Eorum quæ pacta ſunt Symbolæ) Manuſ. *συμβόλαια.*

ibid. Ut ſingulis in agros dominatus congruens deferatur ac ſervetur bonis potior, minor non bonis.] Mſ. *Ut ſingulis magiſtros dominatus c. d. ac ſervetur bonus optimis, optior minor non bonis. Adhoc bonus quiſque. &c.* qua lectione quid fieri debeat, aliorum facio judicii. Illud, *Adhoc*, probo, quia probum & antiquum. Infra 5. de aſin. pag. 81.

ibid. Alterius vero religioſi & inhumani) Religio mihi eſt Vulcanianam hanc probare lectionem. malo cum ſcriptis & impreſſis: *Alterius irreligioſi & inhumani.*

ibid. Facultates ſuas divino illi bono ſimiliores eſſe velit) Alter mſ. *divino illi & caleſti bonis ſimiliores ſe.. velit.* Alter verò ſic: *divino illi & caleſti boni ſimilior eſſe velit.* Mihi aqua hæret. Mendam eſſe puto, in verbis: *facultates ſuas*: Fortaſſe: *facultate ſua: divino illi & caleſti bonus ſimilior eſſe velit.* Malus irreligioſo, bonus divino ſimiliorem ſe mavult. Imo videtur relinquendum: *facultates ſuas*: poſteaque legendum: *ſimiliores eſſe velit.*

Pag. 54. Hanc ἀνάξιον λαχνῶδες diffinivit Plato.) Mſ. neſcio quid monſtri alit: Hanc AΥ NOMC INTOT MOI NAC ϕYTON aac KEIN definivis Plato.

ibid. Exercitatione valetudo corporis gratiaque continetur) Mſ. *retinetur.*

ibid. Profeſſionemque juris blandam, & aſſentationum illecebris turpes profitentibus) Rectè Mſ. *aſſ. illecebras.*

ibid. Sophiſtice imitata juridicialem ſtatum, dat opinionem ſtultis, quaſi Juſtitiæ ſtudeat.) Mſ. *dat inionem ſtatus q.*

ibid.

ibid. Et verum colorem ac desideriam sanguinis mutat) Mſ. *ac desiderium.* alter: *ad desideria.*

Pag. 46. Semper videri mala, quoniam nocent) Mſ. *quandò nocent.*

ibid. Ægritudinem, egestatem & similia) Mſ. *& catera.*

ibid. Ad earum consortium se jungere] Mſ. *eorum.* scilicet, vitiorum.

Pag. 47. Ea illi etiam noxia videbuntur. Si quis autem iis abutitur, obnoxius erit vitiis, quia ea possident; habere hoc etiam cum obit non potest) Mſ. *videbuntur, vitiisque subjectus erit, qui ea possidet, haberi ea* (alter mſ. *hac*) *etiam obit. Unde colligitur bona hac simpliciter dici non oportere, ut etiam ea, qua sunt morbosa, qua pauperiem cateraque existimari oportet.* Judicent eruditi.

Pag. 49. Non necessarias Cupidines acuunt) Liber Fulvii & Vulcanii: *non necessaria cupidine sunt.*

ibid. Conditionibus suis presserunt. Tyrannidis est luxuriosa & plena &c.] Mſ. *conditionibus suis praesserint. Tyrannidis tenus & luxuriosa & plena libidinis vita, qua ex infinitis, diversis & illicitis voluptatibus constata.*

Pag. 50. Sed illum pessimum videri, quòd nullum malignitatis superlatio possit excedere] Mſ. *sed eum pess. videri, quem nulla m. s. p. exc.*

Pag. 51. Imminui possunt vel fraudibus interire] quid si: *funditus interire?* Et mox: *nocere alteri malorum omnium maximum sit.*

ibid. Siquidem gravius est] Manuſc. *sunt gravius est.*

ibid. Ita eos, quorum animæ vitiis imbutæ sunt, nec curari queunt, medicina sapientiæ eos mori præstat] Manuſcriptus: *Ita eorum, quorum a. v. i. s. n. c. queunt medicina sapientia, commu*

 præst.

præstat, interpunctio hæc bona est: de lectione dubito.

ibid. Vita existimat Plato esse pellendum]. Ms. *Plato noster esse p.*

ibid. Sed subire servitium] Ms. *servire servitium.* Plautinè.

Pag. 52. Post hæc ut his exclusis] rectè manusc. *Posthac vitiis exc.*

Pag. 53. Sibique persuaserit pertinere res suas ad immortales deos] Ms. *persuadeat.*

ibid. Diem mortis suæ propitius nec invitus expectat] quid si, *promptus*?

ibid. Hoc ipso deorum se conditioni conciliat] Ms. *hoc ipso usu deor.*

ibid. Solus videatur possidere virtutes, opes etiam, quia solus &c.] Ms. *possidere virtutum opes, quia etiam solus.*

ibid. Egestatem namque non abstinentia pecuniæ, sed præsentia immoderatarum cupidinum gignit] Et sensus & veteris libri consensus Vulcanii conjecturam probat, legentis: *non absentia pecuniæ.* Pulchra antithesis.

ibid. Omni fortunæ contumax] Cum Vulcanii manusc. paria facit Ursinianus, legitque: *omnium contumax.*

Pag. 54. Eum, qui sit gnarus bonorum, cupitorem quoque cujusmodi rebus esse] Ms. *cupidum quoque ejusmodi verum esse.*

ibid. Sed neque obiti causa lamentationes suscipi oportet, si sciamus illum neque aliquid mali passum, ac si fuerit bonæ voluntatis, etiam melioribus aggregatur] Ms. *aggregatum*, elegantius.

ibid. Ut Dei meritis sapiens proveharur]. Ms. *Dei merito.*

Pag. 55. Cui & bona suppetunt] Ms. *Cujus & mala.*

ibid. Cum ad perfectionem vitæ nihil deest] Mſ. *ad p. vit. n. d.*

ibid. Ad ornamentum quidem genialis loci est virtutis] Mſ. *gen. loci vel virtutis.*

ibid. Niſi perpetiendum eſſe iſtud lex divina decreverit] Mſ. *niſi neceſſario perpet.* Et poſt: *acceſſiſſe ſibi tamen eum mortem non debere.*

ibid. Ad imortalitatem animam ire permittit, quæ quod piè vixerit, præcipit fortunatorum habitaturam locum] Mſ. *permittit, & eam, quod p. v. p. f. habituram locum.*

Pag. 56. Cæteras verò, quæ non adhunc modum forent conſtitutæ, non arbitrabatur ſanas civitates. Eas demum &c.] Ex mſ. inſerenda hæc ſunt: *civitates, ſed tetras & morbis tumentes reſpublicas. Eas demum &c.*

ibid. Frangat potioris cum conſilii diſciplina] τὸ *Cum* abeſt à mſ.

Pag. 57. Iis in quorum tutelam atque fidem reſpub. ulla credatur) mſ. *reſp. illa creditur.*

ibid. Ut cæteris janua non recluſa] Manuſ. *recluſis.*

ibid. Non virile tantummodo, verum etiam feminarum) Mſ. *non virilis ſexus tantummodo.* ut vehementer ſuſpicer cum Colvio legendum: *virile ſecus.*

ibid. Non ut ſuperior ſine evidenti) Mſ. *ſine evidentia.*

Pag. 59. Prudentiæ ornamentiſque cæteris vitæ honores maximos deferentes) Mſ. *pudicitiæ cæteriſque vitæ ornamentis h.*

ibid. Quatuor culpabilium civium genera ſunt) Mſ. *genera eſſe.*

ibid. Paucorum divitum potentiæ ſubjacentes) Mſ. *divitum impotentiæ ſub.* Sic Petronius: *Cliensque cenas impotentium captet.*

præstat, interpunctio hæc bona est : de lectione dubito.

ibid. Vita existimat Plato esse pellendum] Ms. *Plato noster esse p.*

ibid. Sed subire servitium] Ms. *servire servitium*. Plautinè.

Pag. 52. Post hæc ut his exclusis] rectè manusc. *Posthac vitiis exc.*

Pag. 53. Sibique persuaserit pertinere res suas ad immortales deos] Ms. *persuadeat*.

ibid. Diem mortis suæ propitius nec invitus expectat] quid si, *promptus* ?

ibid. Hoc ipso deorum se conditioni conciliat] Ms. *hoc ipso usu deor.*

ibid. Solus videatur possidere virtutes, opes etiam, quia solus &c.] Ms. *possidere virtutum opes, quia etiam solus.*

ibid. Egestatem namque non abstinentia pecuniæ, sed præsentia immoderatarum cupidinum gignit] Et sensus & veteris libri consensus Vulcanii conjecturam probat, legentis : *non absentia pecuniæ.* Pulchra antithesis.

ibid. Omni fortunæ contumax] Cum Vulcanii manusc. paria facit Ursinianus, legitque : *omnium contumax.*

Pag. 54. Eum, qui sit gnarus bonorum, cupitorem quoque cujusmodi rebus esse] Ms. *cupidum quoque ejusmodi rerum esse.*

ibid. Sed neque obiti causa lamentationes suscipi oportet, si sciamus illum neque aliquid mali passum, ac si fuerit bonæ voluntatis, etiam melioribus aggregatur] Ms. *aggregatum*, elegantius.

ibid. Ut Dei meritis sapiens provehatur] Ms. *Dei merito.*

Pag. 55. Cui & bona suppetunt] Ms. *Cujus &* ...

d *ibid.*

ibid. Cum ad perfectionem vitæ nihil deest] Mſ. *ad p. via n. d.*

ibid. Ad ornamentum quidem genialis loci est virtutis] Mſ. *gen. loci vel virtutis.*

ibid. Niſi perpetiendum eſſe iſtud lex divina decreverit] Mſ. *niſi neceſſario perpet.* Et poſt : *accerſire ſibi tamen eum mortem non debere.*

ibid. Ad imortalitatem animam ire permittit, quæ quod piè vixerit, præcipit fortunatorum habitaturam locum] Mſ. *permittit, & eam, quod p. v. p. f. habituram locum.*

Pag. 56. Cæteras verò, quæ non adhunc modum forent conſtitutæ, non arbitrabatur ſanas civitates. Eas demum &c.] Ex mſ. inſerenda hæc ſunt : *civitates, ſed tetras & morbis tumentes reſpublicas. Eas demum &c.*

ibid. Frangat potioris cum conſilii diſciplina] *τὸ Cum* abeſt à mſ.

Pag. 57. Iis in quorum tutelam atque fidem reſpub. ulla credatur) mſ. *reſp. illa creditur.*

ibid. Ut cæteris janua non recluſa] Manuſ. *recluſis.*

ibid. Non virile tantummodo, verum etiam feminarum) Mſ. *non virilis ſexus tantummodo.* ut vehementer ſuſpiter cum Colvio legendum : *virile ſecus.*

ibid. Non ut ſuperior ſine evidenti) Mſ. *ſine evidentia.*

Pag. 59. Prudentiæ ornamentiſque cæteris vitæ honores maximos deferentes) Mſ. *pudicitiæ cæteriſque vitæ ornamentis h.*

ibid. Quatuor culpabilium civium genera ſunt) Mſ. *genera eſſe.*

ibid. Paucorum divitum potentiæ ſubjacentes) Mſ. *divitum impotentiæ ſub.* Sic Petronius : *Clienſque cenas impotentium captet.*

se vinxit, sed in divinam & humanam partem sejugatam esse & interruptam & veluti debilem passa est?] Ms. *humanam partem eam ipse & interruptam ac veluti d. p. est.*

Pag. 66. Raritas conciliat ipsa rebus admirationem] in ms. deest vox *ipsa*.

ibid. Quid igitur, orator objecerit aliquis post istam cælestem quidem, sed pænè inhumanam tuam sententiam patefaciam?] Ita & Fulvii alter legit. nisi quod pro *aliquis* habet, *alicui*. Magis autem placet alterius libri lectio: *tuam sententiam faciam*.

ibid. At enim inter Rutilos recens cognitos] Ms. *Rutulos*. quos non ignorat, qui Virgilium novit. Porrò totius hujus loci emendatio & Fulviano probatur codice.

ibid. An ut ferocissimo] Manusc. *An ut se ferocissimo*.

ibid. Non usque adeò sejunctos] Ms. *Non usque adeo, inquit, sejun.*

Pag. 76. Neque enim illos sacris rerum humanarum, sed contrectatione sola removi] Ms. *Neque enim illa sacra rer.* Fortè: *illos à cura.*

ibid. Hinc precum, inde donorum, qui ultro citroque portant] Ms. *quæ ultro citroque p.*

ibid. Interpretes & salutigeri] Fulvius mavult Plautinum illud: *Salutigeruli.*

ibid. Somniis confirmandis) Malo cum ms. *conformandis.*

ibid. Orbitatem oculi comminarentur] Ms. *comminarent.* Et statim: *prædicerent.* Et statim *Accio Navio Augurii.*

ibid. Postremo cuncta ariolûm præsagia, tonitorum piacula] Ms. *Tuscorum piacula.*

Pag. 68. Sursum in æthere] Ms. *Cursum in ath.*

ibid. Usque ad citima lunæ] Ms. *citimam.*

ibid.

ibid. Ætheris surfum versum exordium est] Ms. *exortum est.*

Pag. 69. Ut ex regionis ingenio sit & culturis bus ejus ingenium] Ms. *sit etiam cult.*

ibid. Non secus quam plumbi globus & lapis, suapte vi caducæ terris illiderentur] Nimio placet manuscripti lectio: *plumbi robur vel lapis suapte nisu &c.* Sicut Lucretius robur ferri, robur æris dixit, pro ferro, ære. Sic lib. 9. pag. 167. *magno nisu ferro librato.* Et 166. *telum solo nisi violentia defixum*, id est, impetus.

ibid. Quippe si aliquo humore fœcundæ sunt] Placet ms. *si aqua humore f. s.*

Pag. 70. Sicut nubium genus est] Ita & Fulvianus codex, ut ita de veritate hujus lectionis minimè sit dubitandum.

ibid. Qui nostris oculis possit obsistere] Legendum cum ms. *Quæ nostris.*

ibid. Radios omnis nostris tuoris] Ms. *nostri oris.* Alius *nostri vigoris.* Et statim, *Hinc est illa homerica Minerva.*

ibid. lin. ult. Nec ad dolorem, nec ad voluptatem] Ms. *nec ad d. versus, nec ad volupt.*

Pag. 71. Debet Deus nullam perpeti vel operis vel amoris temporalem perfectionem] Ms. *vel opis vel amoris.*

ibid. Donis invitantur & precibus leniuntur] Ms. *donis mutantur.*

ibid. Promptis vel oportis] Ms. *pompis.*

Pag. 72. Quorum dæmon bonus, id est, animus virtute perfectus est] Ms. *dæmon bonus animi virtute p. est.*

ibid. Quem nostra lingua] Manusc. *Cum nost. l.* Vera lectio, *Eum n. l.*

ibid. Eæ preces, quibus Genium precamur ad conjunctionem nostram] Ms. *Genium & genua precamur conjunct. n.*

ibid.

ibid. Nec desunt qui videantur mihi obtestari) olim ex conjectura Fulvius, postea & ex ms. legit: *obstare.*

Pag. 73. Qui ex eodem numero justè ac prudenter vitæ curriculo gubernato, pro numine postea ab hominibus præditi) Ms. *prænomine postea ab h. p. Prænomine*, scilicet Dei, ut dicatur, Deus Æsculapius, Deus Osiris &c.

ibid. In Africa Mopsus) Tertullianus tamen, libro de anima cap. 47. Mopsum in Cilicia nominat.

ibid. Qui semper à corporis compedibus & nexibus liberi, certis potestatibus curantur) Benè Vulcanius correxit, nisi quod cum Fulviano potius codice scribere debuit: *certis potestatibus curant. Curare alicui.* phrasis est vetusta, qua sæpissime hic noster Madaurensis utitur: & dixi de ea Suspectarum lection. lib. 4. epist. 1.

Pag. 74. Sicubi tamen interfectis sapientiæ officiis) Ms. *interjectis.*

ibid. Quis igitur tali in tempore est ad dicendum exhortatus) Ms. *in t. tempore ad d. exortus est*: Et statim: *Experimentis catus.* vulgò *cautus.*

ibid. Cum rebus creperis & afflictis spectatores deligendi sunt) Benè Fulvius: *Speclatores* sive *Speculatores.* κατάσκοποι.

Pag. 75. Serpentum escas explorataæ) Ms. *explorandæ.*

ibid. Sui dæmonis præsagio regebatur] Ms. *vi dæmonis præsaga regebatur.*

ibid. Quod autem incepta Socrati quæpiam Dæmon illi fermè prohibitum ibat) ms. *quispiam dæmonum.*

ibid. Ne quisquam arbitretur omnia eum vulgò loquentium captasse) Ms. *Omina eum v. l. captitasse.* Itidem paullò pòst Fulvius legendum censet. *Prætarea*

teria si omnia observitaret. Et rursus pag. seq. *Nimia omnium superstitione.*

Pag. 76. Certè qui omnium ariolorum vocem audiunt, sæpenumero auribus suis usurpant vocem, de qua nihil cunctentur: quam sciunt ex ore humano profectam) Ms. *Certè quid omnium Arioli voces audiunt sæp. a. s. usurpatum v. d. q. n. c. de qua sciunt &c.*

ibid. Non vocem quam dixit oblatam) Ms. *sed ducem quamp.*

ibid. Ita & Socrates eam quidem sibi &c.] Ms. *Ita ut Socrates eam, quam sibi.*

ibid. Non modo auribus, verum etiam oculis signum Dæmonis sui usurpasse) Ms. *non modo auribus eum, verum e. o. signa d. s. u.*

Pag. 77. Ac nos studio philosophiæ pari, similium numinum caventes permittimus] Ms. *Ac nos sedulo studio ph. p. &c.* Vulcanii conjectura legentis, *aventes* pro *caventes*, est ipso sanè digna, hoc est, homine acuto: ego tamen manuscriptos sequor. Caventes similium numinum dicit eos, qui veriti conscientiam Genii sui (quem superius arbitrum & testem omnium non modo actuum, sed & cogitatorum dixit) philosophiæ se studiis dedunt, tanquam quæ sit virtutis indagatrix, expultrix vitiorum.

ibid. Quæ quidem ratio vivendi] Ms. *quod quidem.* Placet, ut idem ferè valeat, quod siquidem, quandoquidem.

ibid. Planè quidem villas opipare extruunt] Ms. *Villas, opida exstruunt.* Sic & pag. seq. scriptum: *opidorum suppellectilem.* pro *opiparam suppel.*

Pag. 79. Nec à suffragio adminiculum) Poteram Vulcanius Colvii & Stewechii emendationem in contextum recipere, ut legeretur: *amiculum.* Nam ita & Sarisberiensis & Fulvii codex representat.

ibid.

ibid. Charybdi conspectus est nec retentus est.] Mſ. *conseptus est*. Optimè.

NOTÆ.

In Apuleji librum primum de Asino.

Pag. 2. AC dum is jentaculum ambulatorium prataque præterit, ore in latus detorto pronus allectat] Ægroti sunto somnia, quæ de hoc loco suspectat. lect. lib. 1. epist. 4. scribsimus. & quamvis ne nunc quidem certiora habeam, potiùs tamen legerim: *Ac dum is jentaculum ambulatorium prataque qua præterit, ore in latus detorto pronus adfectat.* Jentaculum (sive, ut est in Colviano & Fulviano mſ. semper, in aliis etiam aliorum auctorum scriptis exemplaribus plerumque, *Jantaculum*) appellat gramen quod equus ille ambulando appetit. Sic infra pag. 11. caseum cum pane appellat *jentaculum*. *Affectat*. ut infra pag. 11. *avidius affectans poculum*. Et lin. 10. *pabulum graminis; libens, affectabam*.

ibid. Tam absurda, tamque in mania mentiendo]. Malim cum Bertin. *inania*, ut in Apologia pag. 301. *Quæ omnia tam falsa, tam nihili, tam inania ostendam.*

ibid. Impertite sermone non quidem curiosum] conjectura Fulvii: impertite hominem non q. c.

ibid. Ego denique vesperna: dum polentæ caseatæ offulam grandiorem in convivas æmulos contruncare gestio]. Non usquequaque sana hæc sunt. Primum enim testatur Colvius in omnibus cusis & scriptis codicibus legi: *vespera*, quomodo & ego in Bertiniano ac Fulviano mſ. reperi. laudat Charisius lib. 2. Cæsaris hæc ad Frontonem verba: *vespera fatigatus, luce dormitavi*. ubi *Vesperi* pro

pro *Vesperi* dixerit, sicut luce, mane: Vesperna verò pro vespernæ sive cenæ tempore, Latinum non est. hic infra pag. 61. lib. 4. *demonstrat horreum, ubi vespera argentum recondi viderat*. Deinde in libris quibusdam legitur: *polenta caseata mordico securius offulam grandiorem &c.* In aliis: *modico securius*. In Bertiniano: *mordicibus securus*. In Fulviano: *modico secus*. quod postremum nescio locum ne hic habere possit. Inferius quidem pag. 13. *Modico secus*. usurpat, pro paullò ulterius. *Et cum dicto*, inquit, *modico secus progressus ostium accedo*. Sic *paullò secus* inf. pag. 231. *Exemplum ejus rei paulo secus simillimum*, quod Græcis est μικρὸν δεῖν. An igitur & hic dixit Apulejus, se offulam modico secus grandiorem polentæ caseatæ deglutisse? *Grandior polenta*, Græcismus, pro grandior quàm polenta.

ibid. Et tamen Athenis proximo & ante Pœcilen] Malim, *proxime*; quasi dicat: Proximè Pœcilen, & quidem ante Pœcilen. *proximè* cum accusandi casu jungi novum non est iis, qui Sallustium, aliosque auctores triverunt.

Pag. 3. Quod ingressum primum fuerit stabulum] Bertin. cod. & hic & inf. pag. 12. habet *ingressui*.

ibid. Hic tibi merces posita est] Ms. *Hæc tibi*.

ibid. Me vera comperta memorare]. Malim, *verò*, hoc est, verè, revera, ut in Suspectis dixi.

ibid. Commodum vespera oriente] Bert. *admodum*. id est, ferè, circiter, quo nihil est apud Livium frequentius, ut lib. 43. *exacto admodum mense Februario*. Cic. *Curio literarum nihil admodum sciebat*. Cæsar. v. bel. gall. *Turres admodum cxx, excitantur incredibili celeritate*.

ibid. Fortunæ deterrima] Bert. *determina*. id est detrimenta, ramenta.

Pag. 4. Jam adlubentia proclivus est sermoni

& joci, & scitum est cavillum] Bert. *Jam a lul entia.* placet; sed postea lego. *proclivus est sermo, risus & joci*: id est, & jam incipiebamus post lubentiam & hilaritatem ex cibo & potu contractam varia garrire, ridere & jocari. Sic lib. 2. pag. 27. *Jam epularis sermo percrebuit, jam risus adfluens & joci liberales, & cavillus hinc inde.* Nævius Protesilao: *Cachinnos, joca, dicta resitant.* Lucret. *Tum joca, tum sermo, tum dulces esse cachinni.* Cicero in Cæliana. *ludus, jocus, convivium, sermo panè omnium familiarium deferendus.* Et 2. de fin. *Non hilaritate nec lascivia, nec risu aut joco.*

ibid. Secundum quæstum Macedoniam profectus] Ms. *secundo quæstu Macedonia prof.*

Pag. 5. Ac mox urigine percita] Ms. *uredine.*

ibid. Et statim miser, ut cum illa acquievi, ab unico congressu annosam ac pestilentem contraho] Manusc. *anatem ac pest.* Non mihi liquet satis, quid vel scripta, vel impressa sibi velint. *Anatem* Festus ait morbum anuum sive vetularum dici solitum: pro quo sunt qui *Anitatem* legere malunt. sed utrumque in glossis Græcolatinis invenitur: *Anas* γῆρας κατ' ὀρχὴν θειῶν *Anitas* γραότης. In glossis quidem Placidi; itemque Vaticanis lego: *Anate, sollicitudine cura. Anis, grandis major natu. Anitas, adultas.* (in placidi *Annitas, adultas*) *interdum senectus est. Anit, incumbit.* Quod si, *Anatem* apud Apulejum cum v. c. probamus, particula, *Ac*, valebit, Ac quidem, & quidem. Terent. *quid ait? cognoscit ne? CH. ac memoriter.* Plaut. *dabitur opera atque in negotio.* ID. *Ecquid is homo aceti habet in pectore? C. atque acidissimi.* Petron. *unus & senex non erit gravis.*

ibid. Operulas etiam &c.] Ms. *opellas.*

ibid. Quo me ad istam faciem] Ipse etiam Colvius testatur, in pluribus libris esse: *Quod me.*

Docui

Docui exemplis *Quod*, pro *quoad* usurpari solitum. suspect. lib. 4, cap. 6.

Pag. 6. Quæ cum, subinde ac multi nocerentur] fortè *cum subinde ac inulta noceretur*. Vel *qua perinde ac multi noceretur*. Plaut. mil. act. 5. sc. ult. *Te non nociturum hominem hac de re neminem*. Sic ibi veteres libri.

ibid. Ad aquas sterilem transtulit] Bert. *sterilem*: sed vulgatum probari Suspect. lect. 4. cap. 6. Gruter. & Dousa F. *ab aquis sterilem*.

Pag. 7. Supposito & probe aggesto] Bert. *probe adjecto*. fortè *attecto*.

ibid. In inversum cooperit ac tegit] Placet Rittershusii lectio: *universum*.

Pag. 8. Nam etiam, ne quid demutaret] Bert. *ac etiam*.

ibid. Ad pristinum statum integræ resurgunt] in Bertin. non est, *integra*

ibid. Cui videbor verisimilia dicere] Alii libri. *viris. differentia*. fortè *verisimilia differere, etiam proferens vera*.

Pag. 9. Latronibus infestari vias] Bert. *infestari vicis*. fortè *vicos*.

ibid. Injecta atque obdita parte funiculi) Bert. *obducta*, id est, circumducta.

Pag. 10. Et misso capite laqueum induo] Malim: *emisso*, id est, collo protenso.

ibid. In alium sermonem intentionem ejus derivo] Fulvius *interrogationem ejus denuo derivo*.

ibid. Næ merito, inquam, medici fidi, cibo & crapula distentos sæva & gravia somniare autumant] Lipsius fidis illis medicis parum habet fidei, putatque arcessendam rationem aliquam vocem, nempe: *Medicifici*. ego conjeci: *Medici filii*, vel *Medicum filii*, ἰατρῶν παῖδες. Luciano, Ἀσκληπιαδῶν παῖδες, Athenæo.

Pag. 11. Et brevitas ipsa commeantium] rectè v. c. *crebritas.*

ibid. Explere latice fontis lacteo assurgit] fortè *fontis, ille atque adsurgit.* Atque pro statim.

Pag. 12. Tu vir, ut habitus & habitudo demonstrant, ornatus] vox *ornatus.* videtur delenda; quasi dicat: miror te virum sic instar mulieris esse credulum. Sic lib. 9. Pag. 167. *quidam procerus, & ut indicabat habitus atque habitudo, miles.*

ibid. Ego verò nihil impossibile arbitror, sed utrumque fata &c.] In Bert. deest particula, *sed*; rectè.

ibid. Quæ tamen ignaro relata fidem perdant] In Bert. *ignaruro*, correxi: *Ignaruri.* Sic enim Plautus loqui solet, quem Apulejus imitatur non Sidonium, qui me temere correxisse dicunt latine prius loqui discant.

ibid. Remoto inquam joco]. Bert. *semoto.*

Pag. 13. Ampliter nummatus & longe opulentus]. Bert. *ampliter munitus.*

ibid. Perspicuè Demeas meus in me consuluit] Diu est, cùm ex Bert. lego, *prospicuè.* id est, bene mihi prospexit.

ibid. Meliora, inquam, ominare: & post responde, dic oro, an.] Lego ex Bert. *Meliora inquam nomina, & potius responde, an.*

Pag. 14. Diu est, quod intervisimus te. At Hercules exende cum] lego: *te ac Hercules.*

Pag. 15. Hospitibus paratis? Quid tam magnis?] Bert. *paraitis qui tam.* Rectè.

ibid. Prudentis condiscipuli valido consilio] sine dubio legendum: *Callido.* similis ille Petronii locus Pag. 11. *Ridere acumen non minus concionum, quam calumniantium cœpimus quod nobis ingenti callididitate pecuniam reddidissent.*

NOTÆ

NOTÆ

In Apuleji librum secundum de Asino.

Pag. 17. AUrum in gemnis] rectè Bert. *in genis.*

ibid. Nexu germanitatis una coaluimus] Bert. pro *una*, habet, *ambæ.*

Pag. 18. Et si fontes.] Bert. *fomites.*

ibid. Vibrantur undam] Bert. *umbram.*

ibid. Vite pendentes] Bert. *rure pendentes.*

Pag. 19. Imis tartari & in vetustum Chaos submergere] Mſ. *in ima tartari.*

ibid. Nam & illa urit perpetuum] Mſ. *perpetim.*

ibid. Poterit fabulis miseris explere pectus] *Miseris* δεινῶς, quamvis libri varient: & hi *miris*, alii *Milesiis* legant. Probo, *Milesiis* ficut in principio libri hujus dixerat: *at ego tibi sermone isto Milesio varias fabellas conseram.*

Pag. 20. Sæpe retrorsa respiciens] Bert. *retrorsus.*

Pag. 21. Licet omni gratiarum choro stipata] Mſ. *Omnium.*

ibid. Ornata non possit abire] scio ferri posse, fuit tamen cum mallem: *aberi*, seu, *haberi.*

Pag. 22. Dulce & amarum gustulum carpis] Bertin. *Osculum.*

ibid. Prima face cubiculum tuum adiero] Bert. *adero*: sic infra 74.

ibid. Et alacrem vigorem libidinis] Fulvii v. c. *acrem virorem.*

ibid. Hac enim sitarchia navigium Veneris indiget] Bertin. *Navigio.*

Pag. 23. Istam lucernæ Sybillam pascimus] Bert. *lucernæ fibram.*

Pag. 24. Tam duram imo vero Ulyſſeam] Bert. *diram.*

ibid. Iter dexterum porrigas] Bertin. *dexter porrigas.*

Pag. 25. Quod nobis ſine feriali officio indixeras] malim. *feciali.*

Pag. 26. Glabellum feminal roſea palmula potius obumbrans] Elegans ſanè lectio, hoc eſt, auctore ſuo Lipſio digna. Sed mſ. legit: *glabellum femen vel roſula palmula &c.*

ibid. Peregrinationis poterit afferre] fortè *ſplendor inſidias, contemptus etiam peregri nato vis poterit afferre.*

Pag. 27. Ampli calices, variæ quidem gratiæ, ſed pretioſitatis unius] Mſ. *varii quidem gratia, ſed.* Et ſtatim: *Argentum albiclarum.*

ibid. Fercula copioſa ſcitule ſubminiſtrata, pueri calamiſtrati, gemmas &c. Ita Bert.

ibid. Perpeti celeritate alienam ſepulturam antevortunt] rectè mſ. *Prapeti.*

Pag. 28. Ac ſi aggeratis in cumulum ſtragulis & effultis in cubitum; ſuberectuſque in torum porrigit dextram] Fulvius mavult. *effultus.*

Pag. 30. Ut tantillum animalis præ nimia ſui fiducia mihi turbaverit animum] Nihili ſunt hæc. Sed meliora quæ mſ. habet. *ut t. a. præſentia ſui fiduciam mihi turbarit & animum.*

Pag. 31. Sic in modum ſuperbi juvenis Adoni vel muſteluatis pipletis laceratus atque diſcerptus] Aldi editio: *muſtelatis peplis laceratus.* mſ. quidam *muſculoſis peplis laceratus.* Simpliciſſima videtur lectio. *Muſæi vatis pipulis laceratus.*

ibid. Lamentabiles queſtus ſingulis inſtrepebat] Malim: *ſingultim ſtrepebat.* Stevechius *Singultibus interſtrepebat.*

ibid. Ac dum in proxima platea refovens animum

mum &c.] Et mſ. & contextus ſuadet legendum: *refoveo.* ſi tamen mox legatur: *dignumque me.*

ibid. Sævire vulgus interdum] bona eſt Fulvii conjectura legentis: *incertum.*

Pag. 32. Reducere paulisper ab inferis ſpiritum] ſic Bertin. Idem mox. *lineis amiculis.* Et, *buxeis inductum.*

ibid. Per nocturna ſilentia & adepta coptica] Fulvius ſuſpicatur legendum: *adyta coptica.*

ibid. Jam ſpiritus corpus impleri] ſic Bert.

Pag. 33. Torum tepentem adultero mancipavi] ita Bertin.

Pag. 34. Dumque bibere ſolitarium poſtulant] Variæ ſunt hic & librorum lectiones & doctorum conjecturæ, atque utinam ne & vanæ! Lego cum Fulviano mſ. *Dumque bibere ſalutaria poſtulant.* hoc eſt, dum pro ſalute amicorum potare cupiunt. Salutarius & ſalutaris, ſicut vulgarius & vulgaris, ſingularius & ſingularis.

ibid. Ut vix improvidæ noctis caligine liberati digitis pedum detunſis ob lapides, hoſpitium defeſſi rediremus] Mſ. *librati.*

ibid. Dumque jam in vicum proximamus, ecce tres quidem utres & vaſtulis corporibus fores noſtras ex ſummis viribus irruentes, ac ne præſentia quidem noſtra tantillum conterriti, ſed magis magiſque cumulatione virium] Ita Bertin. rectè, niſi forte *utres* delendum, legendumque *Tres quidam.* quomodo alibi quoque apud Apulejum legi.

NOTÆ

In Apuleji librum tertium de Asino.

Pag. 35. ET me securæ quieti revulsum nox diei reddidit] Mſ. Fulvii: *remulsum*.

ibid. Inter tot millia populi circumſedentis) fortè: *circumſequentis*.

Pag. 36. Circumductus angulatim forum ejuſque tribunal aſtituor] fortè *in forum & uſque trib.*

Pag. 37. Potulentus alioquin] mſ. *poculentus*.

ibid. Heus pueri quin maribus animis] ita Bert.

ibid. Pedibus meis morſicus inherentem] Ita Fulvianus.

Pag. 38. Fugare atque proterrere] Suſp. lect. 3. cap. 8. docui ex v. c. legendum: *perterrere*. vid. pag. 63.

ibid. Validiſſimè viribus aggreſſus] in Bert. non eſt, *viribus*. Malim. *validiſſimè me aggreſſ.*

ibid. Effligere lapide geſtit] Bert. *effingere*. vide quæ dixi ſuſp. lect. 3. cap 8.

Pag. 39. Conſpicio prorſus totum populum riſu cachinnabili diffluebant] Rectè Colvius & convenienter ut in mſ. conjecit, *diffluentem*.

ibid. Hujus in primis diſtituti fortunis ſuccurrite] ſic malim cum Bert.

Pag. 40. Præcedens facinus inſtaurare nova oſtenſione] Malim. *offenſione*.

Pag. 41. Iſte Deus auctorem ſuum propitius ubique comitabitur] Mſ. auctior: *auctorem & tutorem ſuum*.

ibid. Dignioribus meiſque majoribus] Puto legendum *meique majoribus*. vide notata ad pag. 141.

Pag. 43, Nec unquam magis artis hujus violennititur] fortè: *utitur*.

ibid. Clamculo præcepit ferre] Bertin. & Lipsian. codd. *pracipitavit ferre.* fortè: *pracipit aufferre.*

Pag. 45. Renidentibus crinibus] Suspect. lect. lib. 3. epist 14. rem auctorem dedi emendationi huic meæ: *renitentibus.* nunc idem Fulviano codice confirmari video.

ibid. Omnibus abjectis amiculis] Manusc. *amictulis.* Mox Bertin. habet: *intecti atque nudati bacchamur.*

Pag. 46. Etiam in alium diem nos attinuit) Msſ. *nox attinuit.* sed suspicor legendum: *etiam in altum diem nos attinuit.* id est, in multam lucem.

ibid. Præsentis tantum facti stupore defixus] Rectè Bert. *prasentis tamen facti.*

ibid. Defrictis adeò diu pupillis] Msſ. *destrictis.*

Pag. 47. Per istas tuas papillas] Fulvius mavult. *pupillas* id est, oculos.

ibid. Siccine me vix à lupis conservo Thessalis] ita Fulvianus codex alter: quamvis in alio libro sit: *lupulis.*

ibid. Quamque futilibus tanta res procuretur herbulis] ita sanè & scripti quidam libri. In aliis tamen *herculis* legitur. Et quis scit, an non penitius aliquid lateat, quod Petronii loco adfine sit: *Itaque hercula herbarum omnium succos Democritus expressit.* quid si non prorsus hinc alienus est locus libri 2. pag. 19. *surculis & lapillis & id genus frivolis inhalatis?* De quo cogitent me doctiores & studiis gravioribus minus occupati.

Pag. 48. Nec ullum miseræ reformationis] Bert. *misera format.* fortè, *miser reformationis.*

ibid. Quærens de facto Fotidis, sed jam humano gestu simul & voce privatus] Manusſ. *& vocali privatus.*

ibid. Rosis tantum demorsicatis exibis Asinum] Msſ. *exues Asinum.*

Pag. 49. Denique agnito salutari præsidio] Bertin. *attento.*

ibid. Telum aliquod quæritans omnem fascem lignorum positum ascendit] sic rectè Bert.

Pag. 50. Auxiliis hinc inde convolantibus obsistit occursus hostilis] Ms. *decursus.*

ibid. Coruscat in modum ortivi solis ignis & mucro] Ms. *Orti bis solis.*

ibid. Constrictis sarcinis singuli partiuntur] Manuscriptus: *sarcinis singulis partiuntur.* Et statim: *gerulonum*, non gerulorum: sicut Plautus *gerones* dixit.

ibid. Tunc opulentiæ nimiæ nimio ad extremas incitas deducti] Aliena hæc sunt & absona. nam *ad incitas* deductus dicitur, extremè pauper. tum *Extrema incita*, non satis video, quam latinè dicantur. Præfero igitur Bertiniensem scripturam: *opulentia nimia ad extremas metas deducti.*

ibid. Gemino sermone nomen augustum Cæsaris invocare tentavi] Ms. *genuino.* Sic lib. 9. pag. 163. *Gallina clamore genuino velut ovum parere gestiens, personabat.*

Pag. 51. Indicii futuri criminatione] Ms. *indicii furti crim.*

NOTÆ

In Apuleji librum quartum de Asino.

Pag. 51. NAm & rebus eos quibusdam dorso meo depromptis munerabantur] Melius quod in ms. est. *Nam & rebus eorum quosdam d. m. d.*

ibid. Compascuus cœtus attinere potuit] Malim cum Bert. *compascuus hortus.*

ibid. Si devius & protectus absconditus sumpto reme-

remedio] Fulvianus cod. *si divinitus protectus abs*. Nolo tamen dissimulare verius mihi videri, quod sane quam ingeniosè commentum cùm in Germania essem, mihi à nescio quo subjici memini *si devius & rosectis absconditus*. Pro, rosetis.

Pag. 52. Cursu me concito proripio] Bertin. *perconcito*. Modius malebat; *percito*.

ibid. Calcibus jactatis in eum crebriter jam mulctato graviter atque jacente contra proclive montis attigui fuga me liberavi] Manusc. *mulctatum graviter atque jacentem contra proclivium montis attigui*.

Pag. 57. Cum viderem canes modò magnos & numero multos] Ms. *modo & magnos & n. m.*

ibid. Et lubrico flexu saucia] Ms. *satia*.

ibid. Jam in meridiem prono jubare] id est, devexo, ut Cicero loquitur. Bert. *pleno*. Propert. *Me media noctes, me sidera plena jacentem, Frigidaque Eoo me dolat aura gelu*. quamquam & istic Scaliger ex ms. suo *prona* legendum contendit.

ibid. Partim studio festinatæ fugæ] Manusc. *destinata*.

ibid. Meque in altioris vindictæ vicem] fortè: *meque majoris vindicta vicem*. Immò nihil fortè mutandum ob locum lib. 9. pag. 160. *Mulier contumelia illa, quamvis justa, tamen altius commota atque exasperata*.

Pag. 54. Spinetis aggeratæ & quaqua versus repositæ] Fulvius per illud Virgilianum interpretatur: *penitusque repostas Massylum gentes*.

ibid. Et valles illas amnibus stagnantibus irrigans] Fulvius ex v. c. reponit: *agminibus*, id est, fluxibus. Idem nos ante emendavimus & confirmavimus Suspect. lect. lib. 3. epist. 22. quo lectorem remitto.

ibid. Casula canulis temerè contecta) Ms. *contexta*.

ibid.

ibid. Otiosa domi residens lusitabis] non malè legeretur: *esitabis.*

Pag. 56. Sed illum quidem utcumque nimia virtus sua peremit] sunt libri, in quibus legas: *sed illum quidem virum nimia.*

ibid. Placuit, ad hunc primum ferremus aditum, ut contempta pugna manus unicæ, nullo negotio cunctis opibus otiosè potiremur] Sic Colvius ex Lipsii libro legit, sic in Bertiniano, sic in Fulviano reperi. Emendare autem & illustrare conatus sum libro suspect. lect. 2. epist. 8. ut scilicet legatur: *contentâ.* ut nimirum pugna tali, quæ unius manu contenta esset, conficique posset, cunctis opibus potirentur. *contentus alicujus rei,* quam benè latine dicatur, ibidem docui, neque me sententiæ etiamnum pœnitet, cum apud Vellejum libro 2. de Mecænate legam: *vixit angusti clavi penè contentus.*

Pag. 57. Medium è re nata validum eo volente comminiscimur] Ms. *comminiscimus.* Et statim: *Antesignarii nostri.*

ibid. Cur enim manu, qua rapere & jugulare sola posset, fortem latronem supervivere?] lego ex Fulviano ms. *Cur enim manui q. r. & juvare sola p. f. l. s.* Indicat amissa manu latronem esse inutilem, quare non decere ut ipse manui suæ superstes vivat.

ibid. Qui manu socia volens occumberet] Ms. *Sociali,* id est, sociorum manibus.

Pag. 58. Maluit rerum singula, per latiorem fenestram forinsecus nobis stilis rapienda dispergere] eodem Suspectarum lectionum loco indicavimus veram affecto huic loco medicinam, adeò ut contra si quis sentiat, nihil sentiat. Legendum ergò *nobis scilicet rapienda dispergere.* Ac ne quis me utet plus æquo audacem istic fuisse: Sciat sen-

tentiæ

tentiæ meæ suffragari jam Fulvianum codicem, in quo est *nobis scil. rap. disp.* Nimirum non semper fallimur, qui curiosè literarum ductus observamus. In *stilis*, t pro c. & s pro z. scriptum fuerat, cum esse deberet, *sciliz.* jam litera z. pro syllaba *cet.* posita est, ut in Suspectis docui.

ibid. In alienos lares jam certus erroris abjiceret] legendum: *lares incertus erroris.*

ibid. Quod enim strenuè quidem, & satis improvide] Manusc. *quem strenuè.* Mox legendum *at satis.*

ibid. Tunc orbitatis duplici plaga petiti, jamque Thebanis conatibus abnuentes &c.] Manus. *Tunc exorbati discipuli, duplici p. p.*

Pag. 59. Venatores illi probatæ pernicitatis] Ms. *illic.*

ibid. Præter cæteram speciosi muneris suppellectilem] Ms. *pretiosi.*

ibid. Servatis solerter unguibus] Bert. *solertet totis unguibus.*

ibid. Tergum omne rasura studiosa tenuamus] Placet ms. *Tergus.*

ibid. Sic instanti militiæ disponimus Sacramentum ?) ms. *imponimus.*

Pag. 60. Qui genere Thracio proditus) Bert. *productus.*

ibid. Quod post tantam cladem ferarum novo proventu quoquo modo fortunæ resisteret) Ms. *provectu.*

ibid. Jubet novalibus suis confestim bestiam ire] Sunt libri in quibus videas: *Jubet vivariis suis.* Idque verum est: jubet scilicet ursum in vivarium, quo aliæ bestiæ coercebantur, deportari, firmant hoc proximè sequentia.

Pag. 61. Colles frigidos & fontes amœnos) Rectius Bert. *calles amœnos.*

ibid

ibid. Servato noctis illumino tempore] Mſ. *illunio.* quod Fulvio probatur ob Plinii locum in epiſtulis, quo *nox illunis* dicitur. Probatur & mihi: qui ſimilia multa meminerim efferri, ut vulgarius & vulgaris, ſingularius & ſingularis &c.

Pag. 62. Nam & facies urſæ, mediis ædibus diſcurrentis, ad proterrendos, ſi qui de familia fortè vigilaſſent, videbatur opportuna] aſſentior Fulvio ex manuſc. reponenti *perterrendos.* quam vocem in Suſpectis quoque lectionibus lib. 3. epiſt. 8. Apulejo alibi reſtitui, & ex Cicerone aliiſque ſcriptoribus idoneis confirmavi ſupra p. 38.

ibid. His omnibus ſalubri conſilio rectè diſpoſitis, occurrit ſævus eventus] Manuſcr. *anxius eventus.*

Pag. 63. Miſerum funeſtumque ſpectatum adſpexi] in Suſpectis corrigebam: *ſpectatu.* ſed mſ. habet *ſpectamen.* qua voce Plautus non ſemel uſus eſt, & hic libri 7. pag. 117. *novum & hercules memorandum ſpectamen.* Et ſtatim. *turbellis immiſceor.*

ibid. Plateæ terminos cito gradu deſerentes] Mſ. *concito.* quod ſtatim ſeq. pag. legitur.

ibid. Nullam fidem in vita reperiri] Mſ. *in vita noſtra rep.*

ibid. Tribus comitum deſideratis] Manuſc. *deſertis.*

Pag. 64. Gladiis armatis in lemures reformant] Fulvius conjicit: *reformati.* Stevechius: *in lemures ſe reformant.* Neutrum probo: quid autem dicam melius, non habeo.

ibid. Ventri tam profundo ſerviens, jam fermè tertium qualum rumigabam] Manuſc. *jam farinæ tertium q. r.*

Pag. 65. At illi introvocatæ anui præcipiunt fidens eam blando, quantum poſſet ſolaretur loquio: ſeque ad ſectæ ſueta conferre] Bertinianum

num secutus codicem olim correxi: *conferunt*: nunc idem Fulvii libro continetur.

ibid. Faucium tendore] Ms. *tundore*. Et infra: *lamentationes illicitas replicaret*.

ibid. Jam facto lacrimis istis viva exurere] In Suspectis correxi: *Jam faxo*. quæ est minantis formula, sic lib. I. *sed impune. jam enim faxo scias, quemadmodum sub meo ministerio mali debeant coërceri*.

Pag. 66. Nudis & incertis mucronibus] Ms. *infertis*. alter: *insertis*. fortè *infestis*. statim ms. legit. *non rapina manus affixit*.

ibid. Sic instar Athracis vel Pirithoi vel Protesilai despectæ disturbatæque nuptiæ] Ms. alii: *Sic ad instar Atridis vel Paridis vel Protesilai*. Alii *Artidis*. alii *Athidis*. Legendum tamen ex Jani Gulielmii sententia: *dispecta*. In Bertin. *dispesta*.

ibid. Sed ecce sævissimum omnium nunc etiam redintegratur, imò verò cumulatur infortunium meum] nauci non est hæc lectio. quam ex Fulviano sic constituo: *sed ecce sævissimo somnio nunc etiam red.*

Pag. 67. Sed ego te narrationibus lepidis anilibusque fabulis protenus evocabo] Ms. *avocabo*. rectissimè. Sic lib. I. pag. 12. *lepida fabula festivitate nos avocavit*. id est, delectavit. Sic Tertullianus, circulatorem seu agyrtam vocat. *avocatorem hominum*. Arnob. lib. 5. *Nonne vobis videmini aut textriculas puellas audire, tadiosi operis circumscribentes moras, aut infantibus quarulis avocamenta quarentes anus longævas varias fictiones sub imagine veritatis expromere?*

Pag. 68. Fama porrecta pervagatur] Rectè Bert. *projecta*. id est, longè jacta, extensa, interprete Nonio: Sisen. *Postquam ejus facti mentionem projecit*. Infra tamen lib. 5. pag. 74. *latius porrecta fama*.

ibi

ibid. Ad conſpectum deæ Veneris navigabant) Bert. *vagitabant.*

ibid. Sacra deæ proferuntur, templa deformantur) Ita Bert. Sed ſtatim puto legendum; *pulvinaria proteruntur.* id eſt, contemnuntur & conculcantur.

ibid. Imaginem meam circumferet puella moritura) Bert, *morcina.* Correxi: *morticina.* ſic enim vocamus, quos turpes & cadaveroſa facie notare volumus. Plautus Perſa utitur.

Pag. 69. Et in pulchritudinem continuam reverenter viridica) Ita Bert.

ibid. Et incolumitatis ipſius fortuna damnavit) Mſ. *& columitatis.* Et ſtatim. *tamque infimi.* quomodo & in ſuſpectis noſtris correxeramus. *Ibid.* Bert. *oſculis vibrantibus.*

ibid. Plantiſque roſeis vibrantium fluctuum ſummum rorem calcavit. Ecce jam profundi maris udo reſedit vertice) Mſ. *ſummo rore calcato ecce jam p. m. ſudo r. v.*

ibid. Currus bijuges alii ſubnatant) Mſ. *ſubvaguntur.*

ibid. Jam beatas nuptias adepta) Mſ. *nuptias ſunt adepta.*

Pag. 70. Sed infortunatiſſimæ filiæ miſerrimus pater) Mſ. *ſic inf.*

ibid. Et tanto numine precibus & victimis) Bert. *& tanto nomine,* quidſi: *& à tanto numine?* velut pag. 86. ubi Venus de judicio Paridis loquitur: *Fruſtra me paſtor ille ob eximiem ſpeciem tantis prætulit deabus.* Et Arnob. lib. 5. de Jove Elicio: *Etiamne credemus Deum numinis tanti tractum eſſe ad terras?*

ibid. Suæque conjugi præcepta ſortis enodat infauſtæ) Mſ. *ſecreta ſortis.* Et ſtatim: *jam urget teter effectus.* Et rurſum: *mutatur in querulum Lydium modum.*

Pag. 71.

Pag. 71. Cum Gentes & populi] recte manuſ. *gentes*.

ibid. Lachrimis ſuis exſtinctas relinquentes, dejectis capitibus domuſtionem parant] corrigenda & augenda hæc ex mſ. *relinquentes. Choragio itaque perfecto dejectiſque capitibus d. p.* Et confirmat hanc V. c. lectionem Fulgentius Placiades de priſco ſermone. In præcedentibus ergo legendum erit: *deſerunt, tædas nuptiales &c.*

NOTÆ

In Apuleji librum quinctum de Aſino.

Pag. 73. NEc corporis cura, nec tibi regales epulæ morabuntur] ita legimus olim in ſuſp. lect. neque nunc mutamus. *Morabuntur tibi* βραδυνοῦσί σοι.

ibid. Jamque provecta nocte, & clemens quidam ſonus aures ejus accidit] Ex Bertiniano particulam, *Et*, delevimus, quam & à Fulvii libro abeſſe video.

Pag. 74. Scopulum iſtum protinus adiere] Falſum hoc eſt, poſtea enim demum adveniunt, quam correxi olim: *aderunt*, idque & Fulvii liber agnoſcit. Vide Suſpect. lect. & ſupra 22.

ibid. Quæ beati carceris cuſtodia ſepta] Mſ. *qua bini carc.* An? *qua divini carc.*

ibid. Hiccine mihi pollicebare] vel, *Hoccine*, vel, *Siccine*, legendum. ſæpiſſime in his libris ſic peccatum inveni.

Pag. 75. Vocatum zephyrum præcepti maritalis admonet] Aſſentior mſ. Fulvii ut legatur: *præceptis maritalibus*. Vult dicere, eam verbis mariti & loco ejus imperaſſe.

Pag. 76. Sic allocuta ſummas opes domus at

reæ, locumque servientium populosam familiam auribus earum] Suspect. lect. lib. 2. epist. 10. correxi: *vocumque servientium p. f. demonstrat auribus earum.* Nunc video illud, *demonstrat*, & in Fulviano apparere.

ibid. Hiccine tibi complacuit] Benè & Rittershusius meus: *Siccine.* ut in Suspectis dixi. Fulvianus tamen *Hoccine.*

ibid. Tantis opibus & Deo marito potita] Ms. *potita sit.*

Pag. 77. Sed medicæ laboriosam personam sustinens] Ms. *sed medicam & lab. p. s.*

ibid. Exigua nobis in vita projecerit] Bert. *in via*, Puto *Xenia*, aut aliquid ejusmodi latere.

ibid. Lares pauperes nostros, sed planè sobrios] Ms. *si plane.*

Pag. 78. Et hic adhuc infantulus uterus gestat nobis infantem alium] Ms. *infantibus uterus.* Et placet.

ibid. Dies ultimus & casus extremus] Manusc. *ultima.*

Pag. 79. Et tibi devotæ dicatæque Psyches] Ms. *devota caraque.*

ibid. Nec venti ferentis opertæ præsentiam] sic infra lib. 11. pag. 211. *Tutus prosperitate ventorum ferentium.* Senec. de beat. vita cap. 22. *sic illum afficiunt divitiæ & exhilarant, ut navigantem secundus & ferens ventus.* Homer Odyss. ν ἡμετέρη ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε ἔ ὕδωρ. Et οἶνον I. Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσεν. Virg. 2. Æneid. *Fieret vento mora ne qua ferenti.* Et 4. Æn. *Expectet facilemque fugam ventosque ferentes.*

Pag. 80. Balnearum vaporosis fontibus curatas] Ms. *vapore roseis font.*

ibid. Scelestarum feminarum nequitia] Bertin. *trivarum neq.* correxi: *strigarum.* id est, venificarum.

rum. Glossæ: *striga*, γυνὴ φαρμακίς. Vulgus Italorum *stregas* vocant.

ibid. Sermones conferentes] Bertin. *conserentes*. Rectè. nam sermo à serendo dictus. sed & *conferre*, hic locum habet, atque adeò præ altero placet.

ibid. Unde natalium sectacula proveniret] Mſ. *unde natalium sectacula provenirent*. Et infra: *monstruoso*.

ibid. Quam vel mendacium istam pessimam feminam confingere, vel formam mariti sui nescire] Placet manuscripti lectio: *vel mendacio istam p. f. confingere*, nimirum; formam mariti confingit mendacio.

ibid. Quorum utrum verum est] mirè mihi placuit olim doctissimi Rittershusii lectio: *Quorum utrumutrum est*. id est, utrumcumque: quomodocumque sit. Sed jam non videtur necessaria immutatio. Cic. *Utrum eorum accidisset: verum oraculum fuisset*, Livius. *Feciales decreverunt, utrum eorum fecisset, rectè facturum*. Plura apud bonos auctores passim occurrunt.

ibid. Si divini puelli, quod absit, hæc mater erit] Mſ. quidam: *mater aderit*, alius: *mater adierit*. Rectè igitur ego olim in Suspectis legi: *audierit*, id est, dicetur.

Pag. 81. Colla saginantem hiantemque ingluvie] sic lego ex Bertin. & Ful. Virgil. *& sibila colla tumentem*.

ibid. Nec diu blandis alimoniarum obsequiis te saginari omnes affirmant] Manusc. *te saginaturam*. Unde Fulvius conjecit: *te saginatum iri*. Ego non credo, sed scio legendum: *te saginaturum*. Scilicet colubrum illum. nam mox sequitur: *devoraturum*.

ibid. At hic jam tua est existimatio] Bertin.

Adhoc: id est, præterea, verbum historicum, infra pag. 174.

Pag. 82. Dicentibus vobis maritum consentio] Rectè Bertin. *meritò consentio.*

ibid. Novaculam præacutam ad pulsum etiam palmulæ lenientis exasperatam] Ms. *appulsu.* Et statim: *accubare.*

ibid. Lucernamque concinnem completam oleo] Ms. *concinnè.*

ibid. Subde aliquo claudentis auleæ tegmine] Hoc à Beroaldo est, cum passim antea legeretur: *aululæ.* Fulvii codex: *tabula.*

ibid. Cunctisque ocyus relatis] Bert. *cunctisque istis sociis tecum rebus.* latet quippiam.

Pag. 83. Æstu pelagi similiter mœrendo fluctuat] Placet Bertiniani scriptura: *simile*, quo modo & apud Cic. 1. Acad. legitur.

ibid. Jam tum facinorosas manus admovens] Rectè msf. *facinori manus adm.*

ibid. Quorum splendore nimio fulgurante] Fulvius conjectura ductus legit: *minio.*

Pag. 84. Sublimis evectionis appendix miseranda] lego ex Bert. *appendio.* id est, appensione adhesione.

Pag. 85. Hæc tibi identidem semper cavenda censebam, hæc benivolè te monebam] sic lego.

ibid. Dabunt acturum mihi pœnas] Bert. *ad nutum mihi pœnas*: *& cum termino.*

ibid. Volatus mariti suspiciens] ita Bertin.

ibid. Sed ubi remigio plumæ, captu maritum proceritas spatii fecerat alienum] Præclara est emendatio ex msf. *remigio pluma raptum maritum.*

ibid. Hirtuosus deus] Ms. *hircosus.*

Pag. 86. Inscio jam quodam tramite delabente] Ms. *delabante.*

ibid. Alternis amplexibus mutuæ salutationis

exple-

expletis]. Manuſcriptus : *mutuis ampl. alterna ſalut. explet.*

ibid. Cum primum ut æquè placuerat]. fortè : *ut utraque placuerat.* id eſt, utrique veſtrum.

Pag. 87. Inque conſimile mortis exitium] Ita Bertin.

ibid. Circuibat at ille] τὸ, *At*, delendum.

ibid. Gravi vulnere, dolore mœrentem, dubium ſalutis jacere]. rectè mſ. *gravi vulneris dolore.*

ibid. Rumoribus conviciiſque variis omnem Veneris familiam malè audire] Manuſ. *conviciiſque validis.*

ibid. Ac pro hoc non voluptas illa] Rectè mſ. *Voluptas ulla.*

ibid. Sed enormis eluvies] Mſ. *ingluvies.* Placet, *inluvies.* ἀλουσία & ſqualor.

ibid. Hic illa verboſa] legendum : *ſic*, vel *Hac.*

ibid. In auribus Veneris filium lacerans exiſtimationem] Mſ. *exiſtimatione.* Putabam : *filii lacerans exiſtimationem.*

ibid. Quæ ſola mihi ſervis amanter] Mſ. *amariter.*

ibid. Seu de dearum numero] Ineptum huic loco dearum nomen, rectè igitur mſ. *Seu de Horarum numero.* Et ſtatim mſ. habet : *efflictim cupere.*

Pag. 88. Et natalibus noſtris bonæque tuæ frugi] Bertin. *& vocculibus veſtris.*

ibid. Nec ſordidis amoribus inimicam meam cruciares]. Malim cum mſ. *inimicam meam pollueres.*

ibid. Sed malè prima pueritia inſtructus es] Bertin. *Sed malè præ pueritia inductus es.*

ibid. Pharetram explicet] valde probo Fulvii conjecturam, legentis : *expilet.*

Pag. 89. Sed eam protinus Ceres & Juno comitantur] Fugerat hoc loco elegans vocula, quam ex gemino Fulvii codice reſtituo : *continuantur*,

quamvis in altero sit: *continuant*, quod æquè bonum. Sic inferius lib. 6. pag. 98. & vulgò & in Fulviano quoque libro legitur. *Continuaveris claudum asinum.* Sed corrigo: *continuaberis*: sive, ut in Bertiniano exstat: *continuabis*. Sæpè Apulejus ea voce utitur, ut dixi Susp. lect. lib. 4. epist. 16. ubi & Symmachi loca similiter emendavi.

ibid. Ut animo pervicaci voluptates illius impugnes] Malim cum mss. *pertinaci*.

ibid. Quod autem, oramus isti crimen, si puellæ lepidæ libenter arrisit] Mss. *Quod autem istius crimen.* Alius: *Quod autem damus isti crimen.*

NOTÆ

In Apuleji librum sextum de Asino.

Pag. 90. SPicas frumentarias in acervo & alias flexibiles in corona] Mss. *flexiles.*

ibid. Erant & falces & operæ messoriæ modus omnis] Ariolatus fuit Janus Gulielmius, Germaniæ olim nostræ ocellus, dum rescripsit: *mundus omnis.* Nam & ita legitur in Fulvii codice. Mundus igitur significat id quod Cicero instrumentum vocare solet, hoc est, apparatum, instructum, ornatum &c. Idem Apul. apolog. 1. pag. 257. *majus piaculum decernis, speculum Philosopho, quam in Cereris mundum profano videre.*

ibid. Ultionem flagitat] malim ex Bertin. *fatigat.*

Pag. 91. Quæ silentio tegit Eleusis] Manusc. *Eleusinis.*

ibid. Cum qua etiam antiquum fœdus amicitiæ colo] Mss. *antiquatum.*

ibid. Inter subsitæ convallis] Bertin. *subdita.*

ibid. Fanum solerti fabri constructum] Enim verò

verò minimè tolerandum hic somnum nobis dormitavit Colvius. quidni enim lectionem retinuit Aldini codicis: *solerti fabrica structum?* quomodo & in Bertiniano legitur. sic pag. 73. *horrea sublimi fabrica perfecta.* Et pag. 190. *mors sublimi instructus fabrica.* Et pag. 92. *currum subtili fabrica politum.*

ibid. Videt dona speciosa] Ms. *pretiosa.*

ibid. Quam cunctus oriens zygiam veneratur] Bertin. *quam tutus.* fortè: *quam totus.*

Pag. 92. Servos alienos profugos] Manusc. *perfugas.*

ibid. Quin igitur masculum tandem sumis animum] Ms. *masc. tandem sumis actibus animum.*

ibid. At Venus terrenis remediis inquisitionibus abnuens] Ms. *inquisitionis.* Verissima lectio *Abnuens* ἀπαγορεύουσα, id est, nolens inquirere. Sic libro 4. dixerat: *Thebanis conatibus abnuentes.*

ibid. Currum, quem ei Vulcanus subtili fabrica studiosè poliverat] Ms. *Vulcanus aurifex subt.* &c. Alius ms. *Vulc. artifex subtili f. s. p.* alibi: *fabrifex.*

ibid. Limæ tenuantis detrimento conspicuum] Hæc sagacisma est LIPSII nostri conjectura, sed Fulviano ms. consentanea.

ibid. Quæ dulcè canticant aves]. Malim *cantitant.*

Pag. 93. Frater Arcadi] Ms. *Arcas.*

ibid. Protinus domum secessit] malim: *facessit.* Sic pag. 95. *cubitum facessit.*

ibid. Accepturus judicii nomine ab ipsa venere septem savia suavia, & unum blandientis adpulsum linguæ longè mellitum] Ms. *appulsu lingua.* Rectissimè. Septem basia erunt suavia, sed unum erit longè mellitissimum quod fiet lingua in os alterius immissa, quod osculi genus aliis ex usu, mihi ex Plauti aliorumque lectione notum est.

ibid. Inter orci cancros jam ipsos adhesisti] Manuscriptus conservavit nobis locutionem Apulejo non indignam. Legit enim : *Intus orci Cancros*. Sicut Plautus dixit, *intus domum*, pro in domo. Et Lucretius : *Intus sedibus:* Vide quæ dixi Susp. lect. lib. 2. epist. 15. *Cancer* autem in Glossis Vaticanis explicatur, *forceps*.

Pag. 94. Commixtis acervatim confusisque in unum glomulum, sic ad illam : Videris enim mihi &c.] Ms. *in unum grumulum, sic ad illam : Videris, inquit, mihi.* Et statim : *promererier.* Et mox pag. seq. *Incredita illi & inextricabili moli*. fortè : *increta*, tanquam, indiscretæ, quod discerni nequeat.

Pag. 94. Rigisque longis attenditur] Placet Modii conjectura. *Rupique longa*. nam statim sequitur : *præcipitio fluvialis rupis*.

Pag. 97. Qui (fontes) statim proni foraminis laciniis editi] rectè ms. *Lacunis*.

ibid. Jamque & ipsæ semet muniebant vocales aquæ. Nam & discede, & quid facis, vide, & quid agis. cave, & fuge, & peribis subinde clamant] Optimè ms. *semet movebant voc. a. jam & discede.* &c.

ibid. Nam primi Jovis regalis avis] Bertin. *premi*. unde Modius conjiciebat : *supremi*. quod ego probo, ob locum illum lib. 3. pag. 47. *ut ego quamvis ipsius aquila sublimis volatibus toto cœlo pervius, & supremi Jovis certus nuncius vel latus armiger*. &c.

ibid. Alti culminis Diales vias deserit] Ms. *Alti numinis*.

ibid. Quodque vos dejeratis per numina Deorum, Deos per stygis majestatem solere] Ms. *per ygiam m. s.*

ibid. Libratisque pinnarum nutantium molibus]

bus] Mſ. *vibratiſque p. mutantium m.* Et ſtatim: *Ut abiret innoxius præmirantes.*

ibid. Paulo facilior adeundi fuit copia] Mſ. *p. felicior.*

ibid. Veneri citata retulit] Mſ. *cita.*

Pag. 98. Tunc conferens pyxidem Poſerpinæ, petit de te Venus, dicito] Manuſc. *Tunc cum feres p. P.*

ibid. Neceſſe eſt indidem delinitam] Bertin. *delibutam.*

ibid. Et qui te inquit] ſic Bertin. rectè. *Etqui*, *Etcur*, pro, cur.

ibid. Per portas hiantes monſtratur iter invium], Mſ. *iter imum,*

ibid. Cujus te limine tranſmeatam] rectè mſ. *limite tranſmeato.* Et ſtatim: *perges.*

ibid. Offas polentæ mulſa concretas] Mſ. *mulſo* Bertin. *contritas.*

ibid. Continuaveris claudum aſinum] lege ut eſt, in V. c. *continuaberis.* vel cum Bert, *continuabis.* Vid. pag. 89.

Pag. 99. Et æs ſi fortè præ manu non fuerit, nemo eum expirare patietur] Mſ. *expiare.*

ibid. Nec tu tamen illicita affectare pietate] Bertin. & Fulvianus unus: *afflictare.* Fulvianus alter: *afflectare.*

ibid. Ut vel unam de manibus committas offulam] Mſ. rectiſſimè: *omittas.*

ibid. Et panem ſordidum petitu eſto] Mſ. *ſordidum petitum eſto.* alius mſ. *pertaeum eſto.* fortè: *pete, tum eſto.*

ibid. Recalcans priora veſtigia] Manuſc. *recolens p. v.*

Pag. 100. Ne velis aperire, vel inſpicere illam, quam feres, pyxidem, vel omninò formoſitatis divinæ abditum cures theſaurum] Manuſcriptus:

 abditum

abditum curiosius thesaurum. Rectè; subintell. inspicere.

ibid. Sic turris illa vel propitia] τὸ *vel*, deest in manusc.

ibid. Nec offerentis hospitæ Sedile dedicatum, vel cibum beatum amplexa] Scribo ex mſ. *delicatum.* D. & L. sæpè inter se commutarunt, ut docui in Verisimilibus & Suspectis lectionibus.

ibid. Qui statim cooperculo revelatus, invadit eam crassi soporis nebula. Cunctis ejus membris perfunditur] Mendosa sunt & corrigenda ex mſ. *cooperculo revelato invadit eam crassaque ſ. nebula cunctis ejus m. p.*

ibid. Detersoque somno curiosè] Mſ. *decussoque.*

Pag. 101. Tunc Jupiter perpressa Cupidinis buccula] Mſ. *pressa.*

ibid. Puerilis luxuria nuptialibus pedicis colliganda] Mſ. *colligenda.* alius: *religanda.*

Pag. 102. Et ad Venerem collocata facile] Fulvii codex, *collata.* quod Fulvius probat; cùm & Cicero Verrin. 5. & Livius, & hic noster alibi, *Capita conferre*, dixerint, quamvis nonnihil diversa ratione.

ibid. Sic ecce Psyche convenit] Bert. *sic Psyche ritè convenit.*

ibid. Ecce confecto nescio quo gravi prœlio latrones reveniunt onusti] Mſ. *adveniunt.* Et statim *promptioribus.*

Pag. 103. Relaturi tædia, ut ajebant, nostræ tarditatis] Mſ. *relaturi tadio ut ajeb.* quod quidem non sic de nihilo est.

ibid. Vides istas ruinas proximas & præacutas in his præminentes silices] Mſ. *istas rupinas prox. & p. i. h. prominentes.* Sic & inferius p. 115. ubi legitur: *Provolutosque in proximas ripas præcipites da.* Manuscriptus similiter habet: *in proximas rupinas.*

pinas. *Rupina* ergò ſunt prærupta rupium. ſive, ut eſt in Iſidori Gloſſis, *abrupta montium*. Lib. 2. Florid. inf. pag. 225. *Agrum ſcruposſum, meras rupinas & ſenticeta miſeri colunt*.

ibid. Corium non aſini craſſum, ſed hirundinis tenue membranulum circumdedit] Illuſtriſſimus Seraphinus Olivarius lumen & ſplendor ſacri Cardinalium collegii quodam die in ſermone familiari ſignificavit mihi legendum ſibi videri: *Hirudinis*. cui facilè aſſentior. Porro *membranulum* dixit, ſicut & colloquiorum puerilium auctor una cum gloſſario B. Germani editus: Μετὰ ταῦτα γραφεῖον ἐπεζήτησα ϰ̀ σωμάτιον: Poſthæc graphium requiſivi & membranum.

ibid. Hic quidem inepta & aſinina cogitatio] lego: *Hac*. Plus octies his duobus libris 5. & 6. peccatum in hac particula adverti.

Pag. 104. Videt Hercules memorandi ſpectaculi ſcænam, non tauro, ſed aſino dependentem directè aniculam] Locus corruptus, cujus inſignem ſuppeditat emendationem optimus optimi Fulvii codex: *dependentem Dircen aniculam*. Notum jam ex fabulis de Dyrce, quam Zetus & Amphion Tauro indomito alligarunt. Plautus Pſeud. ſcen. 2. *Quaſi Dircam olim (ut memorant) duo Gnati Jovis devinxere ad taurum, item te hodie ſtringam ad carnarium*. Et Propertius:

Tu reddis pueris matrem, puerique trahendam
Vinxerunt Dircen ſub trucis ora bovis.

ibid. Sumptaque conſtantia virili] Mſ. *audacia virili*.

ibid. Obliquata cervice pedes decoros puellæ baſiabam] Mſ. *obliquatus à cervice*.

Pag. 105. Meis virginalibus monilibus ado bo] rectè mſ. *manibus*.

ibid. Retinebar fortiter] omninò legendum: *renitebar.*

Pag. 106. Parentes tuos intervisere properas] Mſ. *furtim visere properas.*

NOTÆ

In Apuleji librum septimum de Asino.

Pag. 108. TAlem collegio ſuo nuncium fecit] mſ. *facit.*

ibid. Dolentique atque indignanti ſimilis] mſ. *indaganti.*

ibid. Neſcio qui Lucius auctor manifeſtus facinoris poſtulabatur] Mſ. *Neſcio quis L. a. manifeſti fac. p.* Et probat Fulvius, ut alluſum ſit ad legem XII. tabb. de furtis manifeſtis.

Pag. 109. Quem ſæviſſimus ejus impetus in beſtiam extremæ ſortis quadrupedem deduxerat] Manuſc. *in beſtiam & extr:* Et ſtatim: *quoivis*, pro cuivis.

ibid. Hac tantum impatientia productus volui dicere] Mſ. *Hoc tantùm.* quomodo in Suſpectis de conjectura correxeram.

ibid. Et verbum quidem præcidens ſæpius ac immodicè clamitavi] Sic Bertin. rectè.

ibid. Sed ille, qui commodùm falſam de me notoriam pertulerat] Mſ. *Falſa de me notoria pertulerat.*

Pag. 110. Inſtar tyrannicæ poteſtatis ſectam ſuam conferre malle] Mſ. *Sepeſtam ſuam.*

Pag. 111. Nam procuratorem Principis ducenaria perfunctum, dehinc fortuna triſtiore decuſſum, prætereuntem coràm fueram aggreſſus] Falſum hoc, quod coràm fuerit eum aggreſſus, ut quentia docent. In Bertiniano eſt: *prætereuntem morato*

morato f. a. sed rectius Fulvii codex: *prætereuntem Orato fueram aggressus*. Orato autem est Macedoniæ civitas.

ibid. Quo tunc Macedonia delapsi grassabamur] Ms. *de classi*.

ibid. Nisi quod pavore cunctorum, quem sibi quisque metuentes delitescebant, effectum est &c.] rectè ms. *qui sibi quisque*.

Pag. 112. Denique noluit esse Cæsar Hemi latronis collegium] Ms. *H. Latronis vestigium*.

ibid. In sequiorem sexum insertus atque absconditus] Vulgati & Fulvianus codex legunt: *incertus*, id est, ἄδηλος.

ibide Unam mulierem putantes asinariam) Ms. *Nam mulierem*.

Pag. 113. Nihil anteferre lucro debere suo, ac ne ipsam quidem sæpè & aliis damnosam ultionem) Manca est sententia, quam sic ex ms. restituo: *Sæpè sibi & aliis d. u.*

ibid. Puellam istam præstinare, condignè natalibus suis in fornicem processuram) Ms. *c. n. suis fornicem perpessuram*.

ibid. Hanc ex animo quidem meo sententiam conducibilem protuli) Plautine dictum, *meo quidem animo*, id est, meo judicio utilem sententiam Plaut. Aul. *E meo quidem animo facias rectius*. Fulvius conjungit, *ex animo protuli*. ἀπὸ καρδίας.

Pag. 114. Unum prælectum grandem hircum) lege cum Bert. *Unde prælectum*.

ibid. Et aggressus insigni facunditate cuncta præministrat] legend. & Bert. & Ful. Ms. *insigni facilitate*. Mox Bert. *præministratui, verrit*.

ibid. Sternit, coquit, tuceta concinnat, apponit satullè) Ms. *tuceta concremat, apponit scitulè*. Bertin. quoque: *scitulè*.

Ibid. Insimulatione promendi quæ poscebat usu Ms. *insinuatione*.

Pag. 115. Totis ergò prolatis erutiſque rebus] In Fulviano, ut in Baſilienſi editione legitur: *eruditiſque*: quomodo & apud Plinium in proœmio lib. 12. in vet. cod. legitur: *Reſtant terra edita, ut inde erudita dicantur.* Et apud Tert. de pudicitia, c.8. *erudito mox utroque corpore & luminibus expreſſis.*

ibid. Provolutos in proximas ripas præcipites dedere] Jam ſuperiùs admonui in manuſc. legi: *rupinas.*

Pag. 116. In greges equinos laſciviens diſcurrerem] Mſ. *equitios.*

ibid. Honoribuſque plurimis aſino meo tributis] Mſ. *aſino modo tributis.*

ibid. Mihi verò per diem laborioſæ machinæ attento ſub ipſa veſpera furfures apponebat] Mſ. *machina attrito.* quo probabilis videtur lectio, ut dixerit *Tritus machina*, ſicut feſſus laborum & ſexcenta tanta apud Symmachum: & Apul. 1. de aſin. *mihi fagitationis heſterna etiamnunc ſaucio.*

Pag. 117. Mandatis dominicis ſerius auſcultator aliquando permiſit. Ac ego] ſic lego ex Bert. monui Suſpect. lect.4. epiſt.21. Solere nominibus caſum verbi jungi. Sic Cic. 1. de legibus. *Juſtitia eſt obtemperatio ſcriptis legibus inſtitutiſque populorum.*

ibid. Mares enim ob admiſſuram veterem paſti ſatianter ac diu ſaginati] Impendio placet hoc manuſc. *ob admiſſuram veneream paſſim ſatiati ac diu ſaginati.*

ibid. Ille terga pulpoſis torulis obeſa convertens] Mſ. *converrens.*

ibid. Adeon' præpotens ille tyrannus ſic parcus ordei fuit] Ita Bertin. ſimilis exclamatio fuerat ſuperius lib. 6. pag. 99. *Ergò & inter mortuos avaritia vivit.* Et apud Petron. pag. 35. *Ergò amor etiam Deos tangit.*

ibid.

ibid. Sudes incessendo conterebam ungulas: verum fustium quoque crebris ictibus proclive dedolabar] sic Bertin.

Pag. 118. Ut sarcinæ molem elephanto, non asino paratum putares] Manusc. *Ut fascinum molem.* Paulò ante Bertin. *tanto me premebat.*

ibid. Exiguum ille scilicet tantæ molis superpondium] Ita rectè Bertin.

ibid. Certam partem tanti ponderis &c.] Mſ. *Certè partem.* Et placet. *Certè* pro saltim, dumtaxat. Sic fine hujus libri: *Certè dorso receptum auferres protinus.*

ibid. Totum me bompilabat cædens fuste gravissimo] Fulvius ex Plauto mavult: *compilabat.*

ibid. Donec fomenti vice, me plagæ suscitarent] Mſ. *ipsa me pl.*

ibid. Ut incessu modo commodæ] Bertin. & Fulvian. codd. *incessu meo com.* Rectè.

ibid. Idque jurans etiam nonnunquam comminabatur] Ita Bertin.

ibid. Expugnata patientia mea calces validas extuleram] Mſ. *calces in eum val.*

Pag. 119. Stuppæ sarcina me satis onustum, properéque funiculis constrictum] Malo cum mſ. *Onustum, funiculisque const.*

ibid. Jamque fomento tenui calescens] Sic Bertin.

ibid. Hic quoque nequissimum suum factum in me retrorsit] Mſ. *Hoc quoqu.*

ibid. Vicinorum foculos transeuntem] Manusc. *focillos.*

ibid. Frustra pascemus ignigenum istum] Mſ. *unguinum istum.* alius mſ. *inguinum istum.* Rursum alius: *ingrinum istum.*

ibid. Videris istum pigrum tardissimumque & nimis asinum] Mſ. *tardissimumque nimis asinum.*

ibi

ibid. Ut quemque enim viatorem prospexerit; sive illa sit vetula mulier, sive viro nubilis, seu tener puellus) Vult hic enumerare delicias, à quibus nisi fallor vetulæ mulieris nimium quantum differunt. quare cum in mſ. sit: *Situla mulier*, malim: *Scitula*. Et postea legerim: *virgo nubilis*, ut in Suspectis dixi.

ibid. Et ferinas voluptates, aversam Venerem invitat ad nuptias) malim cum mſ. legere: *aversa Venere*.

Pag. 120. Ibidem in coram omnium] Bertin. *in eorum omnium*. Modius: *in ore omnium*. id est, in præsentia, conspectu.

ibid. Quod nisi ploratu gestuque femineo) Corrige ex mſ. *questuque*.

ibid. Communem omnium adulterum illis suis monstruosis nuptiis condignam victimamus hostiam) mſ. *adulterum vel suis m. n.*

ibid. Nam corium insperſu cineris affirmatum dominis referemus, ejusque mortem de lupo facile metiemur) Mſ. *nisque mortem*.

ibid. Sed quidam de cœtu illo rusticorum) Mſ. *illorum rust.*

Pag. 121. Denique nisi vobis suadeo volentibus) Omninò cum Bertin. legendum: *nolentibus*. quale est Plautinum illud: *nisi novit*.

ibid. Obliquam gravemque me ducebat viam) Mendosè, ut quivis videat. Bertin. *ignoramque*. Ald. editio: *ignaramque*. rectè. Tacitus lib. 2. *per occulta & vigilibus ignata*. Suspect. lib. 4. epist. 12.

ibid. Consuetus ex forma concidi fustibus) Hæc Colvii est lectio. Sed vulgò legitur: *Consuetus ex forma concidi fust.* Mſ. Fulvii: *Consuetus concidi fust.* Et statim: *tam oportunum patibulum*.

Pag. 122. Ain'? te nos tractamus incongruè) ita Bertin.

ibid.

ibid. Sed planè concinnatum Solanum & Solitarium.] Manuscriptus: *concitatum.* nimirum ad fugam.

ibid. Nec uspiam rursus reperitur ille] MS. *aperitur.* alius: *operitur.*

ibid. Et cadaver quidem disjectis partibus tandem totum repertum ægreque concinnatum] MS. *Continuatum.*

Pag. 123. Caput ipsum pessimo isti asino demere] Bert. *isto.*

ibid. Et nunc iste securus] Bertin. *Et motus iste securus.*

ibid. Ventrem semper estando distendit.] MS. *escitando.*

ibid. Et cum dicto subsertis manibus] MS. quidam: *Subseptis.*

Pag. 124. Qua stabuli fores offirmari solebant] Bertinianus: *affirmari.* Sic pag. 120. *Corium affirmatum cineris inspersu.* Sic apud Cicer. 1. ad Attic. epist. 9. in v. c. scriptum erat: *voluntas obstinatior & in hac iracundia affirmatior.* Vulgò: *offirmatior.*

ibid. Mediis inguinibus obtrudit] Bert. *contrudit.* unde Modius: *condit.*

ibid. Liquidissimo stercoris strictim egesto] Sic Bert. fortè: *stercori*, pro, stercore.

NOTÆ

In Apuleji librum octavum de Asino.

Pag. 124. VEnit quidam Juvenis ex proxima villula, ut quidem] Sic Bertin. in quo mox, ut semper, *Equisones*, legas, idque rectè.

ibid. Quæque possent meritò doctiores quibus

stilos fortuna subministrat] Bertin. *quæ possit meritò d. q. stilum*. Unde conjeci: *quæ possit meritò doctior & quibus stilum fort. sub.*

Pag. 125. Ac dum herilis puellæ in boni Lepolemi manum venerat] Fulvius mavult: *convenerat*. Sicut inf. pag. 129. *modò ne in Thrasilli manum sacrilegam convenias.*

ibid. Nactus denique præsentiæ suæ tempestivam occasionem] Ms. *tempestillam.*

ibid. In profundam vomam Cupidinis sese paulatim nescius præcipitaverat] Sunt manusc. qui legant: *in prof. ruinam Cupid.* Optimus tamen Fulvii legit: *romam*. Latet aliquid. *Ruina* non male latinè dicitur, nam & Cicero pro Flacco innocentiæ labem & ruinam dixit, quo loco labem interpretor hiatum, quo modo cum alibi, tum de divin. usurpat Cicero: *multis locis labes facta est terræque desederunt.*

ibid. Diu denique deliberaverat secum Thrasillus, cùm nec clandestinis colloquiis opportunum reperiret locum] Manuscriptus: *quo vel clandestinis colloq. op. reperiret locum.* Et placet; sed conjectura ductus subjungo: *Cùm & adulterinæ Veneris magisque præclusos aditus copia custodientium cerneret* &c. In vocabula *locum*, posteriore syllaba repetita.

Pag. 126. Jamque apud frondosum tumulum, ramorumque densis tegminibus umbrosum, prospectu vestigatorum obseptis campis] ms. *Fr. tumulum ramosumque d. t. umbroso prosectu vestigatorum obsentitis campis.*

ibid. Canum procaciores, qui cominus contulerant vestigium] Manuscriptus: *quæ*. Notavit Rittershusius olim meus in Oppianum, cùm de venatione sermo est, Canes feminino genere potius dici.

ibid. Latratibus fervidis dissonisque] Bertin. *lat. secundis diss.*

Pag. 127. Incendio ferocitatis ardescens densium compulsa] Sic Bertin. Sed Ald. editio: *dentium compulsu.* Mox legendum cum Bertin. *fera quidem peperit.*

ibid. Quadrupes recidens] Manuscriptus: *residens.* Probissimè in postumos enim poplites resedit equus.

ibid. Terram. Nec diu scilicet eumque aper furens invadit jacentem, ac primò lacinias] ita Bert. Suspicor locum esse glossemate depravatum & deletis, *scilicet eum*, legendum: *Nec diu, aper furens invadit jacentem.* adscripsperat quis, *scilicet eum.*

ibid. Sed percito atque plagosa vulnera contegenti] Manusc. *Sed percito atque pl. crura contegenti.*

ibid. Ad hunc modum defuncto juvene] Ms. *definito.* Mox Bertin. *quamquam peracto voto.* Et rursum: *avidè circumplexus.*

ibid. Omnia quidem lugentium officia finxit] Non debuit à Colvio sollicitari vulgata lectio: *officia solerter affingit.* Sicut & in ms. Fulviano legitur. *Affingit* ἀσχηματίζει vel ἀφομοιοῦται. statim in Bertin. est: *Fama dilatatur.*

Pag. 128. Sed & Trasyllus nimium clamare] Ms. *nimium nimius clamare.*

ibid. Sed officiis inferialibus statim factis] Ms. *statim expletis.* Bertin. & vulgati: *ereptis.* Unde faciebam: *exactis.* Sic libro 9. pag. 162. *peractis feralibus officiis traduntur sepultura.*

ibid. Cruciabat. Sed Thrasyllus præceps alioquin qui & temerarius] Sic est in Bertin. Sed particula, *qui*, delenda est. *Alioquin*, sæpè sic legitur apud hunc. ut lib. 2. pag. 20. *Tunc illa lepida alioquin & dicacula puella, discede, inquit.*

Pag. 129. Corruit Corpus & obumbravit animam] Ita Bertin.

ibid. Ferinos rugitus iterans] Manuscriptus: *mugitus*.

ibid. Acerbæ mortis meæ casus fœdus charitatis intercidit] Fulvius conjicit legendum: *casu*. Mox in Bertin. *quibivis alio felicius maritare*.

ibid. At illa ut primùm mœsta quieverat] rectè Bertin. *conniverat*.

ibid. Lachrymis emanantibus genas contundit] Audacia Colvii hanc nobis lectionem peperit. nam ante legebatur: *cohumidat*, id quod & manuscriptus quidam agnoscit, quamvis alius liber habeat: *cqudat*.

ibid. Ærumnali vitæ sese subtrahere tacita decernit] Sic Bertin.

Pag. 131. Quiesce securus, beatè somniare, non ego gladio, non ferro petam] Bertin. *securè*. amplius suspicor: *somnia: te non ego*.

Pag. 132. Nescio quod scelus gestiens monumentum mariti contendit] Ante legebatur *gest. circa mon.* Manusc. Fulvii: *Secta mon.* Unde Fulvius conjicit: *rectà monumentum in. contendit*.

ibid. Fletus uberes & lamentationes varias] Ms. *lacrimationes*.

ibid. Et enarratis ordine singulis] malim ut est in Bertin. *enunciatis*.

ibid. Hic ille longo] corrigendum: *hoc ille*. hoc jam mendum plus duodecies his tribus libris occurrit.

ibid. Tunc illi mutati dominii novitatem metuentes] Ms. *dominii*.

Pag. 133. Rursusque reposita camporum ad spacia pervecti] In manusc. omittitur præpositio, Apulejano more. *Repositadicit*, ut superius lib. 4. *valles repositas*.

ibid.

ibid. Inter conferta jumenta latenter abscondi-tus] Bertin. & Ful. *conserta.* Sic pag. seq. *conserta juventutis strepitu.*

Pag. 134. Dum in altum & adusque cœlum subsilit] Sic Bertin.

ibid. Canes copiosos] Manusc. *capiosos*: fortè: *rabiosos.*

Pag. 135. Cruorem uxoris abstergeris] Manus. *abigens.*

ibid. Tam crudelibus animis invaditis atque obteritis? quas prædas munitis?] rectissimè manuscriptus *invaditis*, *prosternitis*, *atque obteritis? quas prædas metuitis?* Qui putat *prædas munire* ita dici, sicut Plauto, *Mœnia muniri*: ei sanum non est sinciput.

ibid. Placuit illis ductoribus nostris paululum conquiescere, corporaque sua diversè laniata sedulò recurare] manusc. *deduct. meis refectui paululum c. c. q. s. d. l. s. recreare.*

ibid. Hic cruorem præterfluentis aquæ rore diluere, ille spongiis macidatis tumores comprimere] Colvius legit: *maditatis.* Sed vera est mss. lectio: *inacidatis*, hoc est, aceto tinctis.

Pag. 137. Conservam conjugam] ita Bertin. & Fulvianus: atque hic numquam aliter.

ibid. Ultro citroque commeabant multijuga scaturigine] Manusc. *multivaga.* Sed in Bertin. est: *ultrò citro.* rectè: sic lib. 1. pag. 3. *Ultro cito discurrens.* Donatus in illud Eunuchi: *Ut mihi tua domus te præsente absente pateat.* sic scribit: *Proverbiale est, præsente absente, ut sursum deorsum, ultro citro, & cætera hujusmodi, fanda infanda, justa injusta, digna indigna, velit nolit.* Sic Horat. *serius ocius.*

ibid. Mellitum corporis nidorem persentiscunt] sic legendum ex Bertin.

Pag. 138. Et longè quæsituris firmæ latebræ

viderentur] Manusc. *quaesitis*. Et mox: *crebritas invitabat*.

ibid. Quae res cognitu non ardua] Manusc. *non tarda*.

Pag. 139. Quintum ei nunciavit annum: sed ipse scilicet melius istud de suis novit professionibus] Ita Bertin.

Pag. 140. Praesepio me proximum deligant] Ms. *proximo*.

ibid. In modum lanciolarum] Modius: *laciniarum*.

Pag. 141. Sui fieri meliores] Fuit cùm locum hunc de mendo suspectum haberem, ob ignorationem Graecismi ἑαυτῶν βελτίων. Sic lib. 9. p. 167. *Illum perempturus invadit avidus. Nec tamen sui molliorem provocaverat.* hoc est, se ignaviorem. Labor adeò ut lib. 3. 41. legendum putem: *Statuas & imagines dignioribus meique majoribus reservare suadeo.* Nam vulgata lectio: *meisque majoribus*, nihil juvatur exemplis à Colvio allatis. Porrò idem, quod hic mihi, viro docto usuvenit in Tacito; apud quem sub initium lib. 5. hist. legimus: *Atque ipse ut superior sui jam crederetur, decorum se promptumque in armis ostendebat.* Conatur istic mutare: *Ipse ut super fortunam crederetur.* Sed non dubito; quin sic admonitus sententiam potiùs suam, quàm Taciti verba, dehinc mutaturus sit.

ibid. Multinodis commulcat ictibus] Ms. *multimodis*.

ibid. Ut quorundam hominum lactem] manus. *lacte*. Mox Bertin. *& lactes, & caseos*.

Pag. 142. Illicitae libidinis] Ms. *libitudinis*.

ibid. Execrandis uredinibus flagitabant] Ms. *viginibus*.

ibid. Porrò Quirites proclamare] Sic legendum n Bertin.

ibid.

ibid. Jam jamque vicinos undique partientes] Malim cum mſ. *percientes*, id eſt, commoventes, inſtigantes. Stevechius: *arcientes*, id eſt, advocantes, arceſſentes.

ibid. Rurſum itaque me refertum ſarcinis, plenis gladiis minantes] Mſ. *planeis gladiis minantes.* Latet quippiam.

Pag. 143. Sonu tympanorum cantuſque Phrygii mulcentibus modulis exercitus procurrit] Ita eſt in quibuſdam libris.

ibid. Deſtinata etiam laniena cultros acuebat] rectè mſ. *deſtinata etiam laniena.*

NOTÆ

In Apuleji librum nonum de Aſino.

Pag. 144. VInculo, quo fueram deligatus, arrupto] Mſ. *obrupto.* Quod probat Fulvius, & teſtatur apud Horatium ſimiliter legi in mſ. *obrumpens caro vincula Pirithoo.*

ibid. Sed unus ex his de cœlo miſſus mihi ſoſpitator] Mſ. *de cœlo, ſcilicet miſſus.*

Pag. 146. Pronus & totum caput invergens ſalutares verè equidem illas aquas hauriebam] Mſ. *caput vergens.* Fulvius conjicit legendum: *totus in caput vergens*, id eſt, cernuus.

ibid. Extrema laſcivia famigerabilis] Sic Bert. quomodo infrà hoc lib. pag. 157. *Nefarium & extremum facinus.* Sed nihil intereſt, extrema, an poſtrema legas. Cic. in Piſon. *nihil eſt iſto poſterius. nihil nequius.* Et pro Sex. Roſc. *Ut poſtremi homines alienis pecuniis locupletarentur.* Pacatus Panegyr. *Omnium ſcelerum poſtremorumque vitiorum.* Ex quo intelligas, falli eos, qui mutare volunt hæc lib.

pag. 43. *Tunc ultima non cessus?* ut legatur scilicet. *Tunc miluina.* Nam & pag 153. *Ultima pistoris illa uxor.*

Pag. 147. Mero & prandio matutino saucia] Si ita in manuscripto reperit Colvius, equidem probo lectionem. nam ita & Ennius: *Flore se sauciavit Liberi.* Sed tamen Aldi editio habet: *Satia.* Fulvii liber: *satiata.*

Pag. 148. Ad hospitium adulteri proferre] Ms. *deferre.*

ibid. Adeo conjuncti terram proscindunt boves] Ms. *conjunctim.*

ibid. Matrimonium forte captantes] Manusc. *coaptantes.*

ibid. Additum victoriam forti præsagio] Rectè Bert. *addictum.* Est enim hoc augurale verbum. Liv. lib. 1. *hoc neque mutari neque novum institui, nisi aves addixissent, posse.* id est, permisissent, sive, ut ibidem Livius loquitur *admisissent.*

ibid. Sed assiduis interrogationibus, argumenti satietate jam defecti] Ita reposuit Colvius, cùm ante legeretur: *argenti.* Defecti ἀπειρηκότες. Petronius: *lucerna humore defecta*; quamvis alii lib. habeant: *refecti.* Ego suspicer legendum: *Sed ass. int. argumenti etiam satietate defessi.* Cicero: *defatigatur auditor similitudinis satietate.* Idem: *nemo est, qui satietate jam defessus sit.* Monui jam in Phædrum, itemque libello de Arte Critica, *Defectus* sæpè scriptum fuisse, pro *defessus*, & contra. iis quibus hoc nomine reprehendere me visum est, erit cùm respondebo.

Pag. 149. Has & alias similes affanias frustra altercantes] Ita Bertin. Arnob. lib. 5. *Deum cum homuncula altercabilem contulisse sermonem.*

ibid. Protinusque frumento etiam coëmpto affatim onustum] Ms. *stramento.*

Pag. 150. Lucubrabant pervigilam farinam] Ita Bertin. vulgò : *pervigilem*. Plautus etiam *Venerem noctuvigilam* dixit Curcul.

ibid. Illicò scitissimè tæniæ sparteæ totus innixus] Ms. *Illico scitissimè cenia spartea*. Sic & infrà pag. 183, pro *Tænia* in libro Lipsii *Cenia* scriptum fuisse testatur Colvius.

Pag. 151. Cum lurore deformes] rectè manusc. *tum lurore def.*

ibid. Ut in modum pugilum] lego : *& in modum*.

Pag. 152. Vitiosa] Ms. *jurgiosa*.

ibid. Calcatis divinis numinibus] Malim, ut est in Bertin. *mentibus*.

ibid. Continuò stupro corpus manciparat] Ms. *stupro proh corpus m.*

ibid. Stupri sequestra & adulterorum internuncia] Fulv. *stupri conscia*. Malim : *adulterorum*.

ibid. Velitatas cenas fraudulentas] Dixi in Suspectis legendum : *velitata scenas*. Sic n. est in Bert. *Scenas*. Apulejus non semel pro fraudibus & technis ponit, ut lib. 8. pag. 130. *Placuit Thrasyllo scena feralium nuptiarum*. Et pag. 142. *Turpissimam scenam patefaciunt*. Et pag. 159. *Scenam propudiosa mulieris patefecit*. Placidus in glossis : *Scena, vocatur compositio alicujus criminis, quæ digna sunt gaguntearo exclamationibus tragicis*. Lego : *agi in theatro*. Quinctil. lib. 6. cap. 1. *discutienda tamen oratione hujusmodi scena*. Loquitur de technis & artificiis oratorum lacrimis judices moventium.

Pag. 153. Denique die quadam timidæ illius aniculæ sermo talis meas adfertur aures] Ms. *talis quidem meas*. fortè : *quidam*. Porrò vox, *timidæ*, timeo menda ut careat. neque n. sequens aniculæ, sermo quicquam habet timori adfine. Et quid si legendum : *uvidæ*, id est ebriosæ, sicut Horatius voce ista utitur ?

ibid. De isto quidem, mi herilis, tecum ipsa videris, quem sine meo consilio pigrum & formidolosum familiarem istum sortita es] rectè ms. *qua sine meo cons.*

ibid. Quem Scorpionem primorum rude vulgus appellat] Ita Bertin.

ibid, Fidelitate præcipua cognitum secretum commovet] Ms. *secretò.*

ibid. Mortem denique violentam & famem comminatus] Malim: *infamem*, & furcam intelligo sive crucem. Lactant. lib. 4. cap. 26. *cur potissimum cruce? cur infami genere supplicii?* Incertus auctor in Catalect. Virgil. *Noxius infami districtus stipite membra.*

ibid. Si quisquam hominum vel in transitu digitotenus eam contigisset) Malim: *quisquam omnium.* Sic apud Sallust. in V. c. *amicorum neque nobis neque cuiquam omnium satis fuit.* Cicero sæpè utitur. Et Apul. de Deo Socr. p. 61. *nec esse quicquam omnium quod habeat & laudem diligentia & gratiam celeritatis.*

Pag. 154. Inseparabilis adsidebat] Manusc. *adsistebat.*

ibid. Instrictus atque inflammatus] Sine dubio legendum: *instinctus.*

ibid. Hujuscemodi suadelis validum addens cuneum] Bertin. *aculeis.*

Pag. 156. Sublatis his & in sinum furtim absconditis] Ms. *fartim.* Placet.

ibid. Forum versus detrahi] Manuscriptus: *attrahi.*

ibid. Barbarus vultu turgidus] Malim cum Bertin. *vultu turbido.* id est, pleno terroris & perturbationis, ait Servius in 12. Æneid.

ibid. Qui & ista vincula conteras] sicut Plautus *compedium tritorem* dicit: ms. tamen habet, *conferas.* forte: *circumferas.*

ibid.

ibid. Et ignovit ex animo] Modius unicâ voce legit: *exanimo*, id eſt, qui metu fuerat exanimatus. Sed paulò ante puto non minus veram, quam ingenioſam eſſe Stevechii conjecturam: *immò os ſublitus & ad credulitatem delapſus.*

Pag. 157. Denique ut Deî cujuſdam, ſic adventus exſpectatur adulteri] Videtur alludi ad *παρουσίαν, θεοῦ ἐπιφάνεια.*

ibid. Revelatis luminibus liber etiam cunctas facinoroſæ mulieris artes proſpectare poteram] Valdè probo Fulvii conjecturam: *liberè jam cunctas* &c.

ibid. Quo frumenta purgari conſueverant] Alii libri: *frumenta confuſa purgari.* Bert. *confrixa.*

ibid. Contubernalis artiſſimi relicta cænula] Mſ. *deſerta canula.*

Pag. 158. Sic ignarus ſuorum, domus alienæ percenſet infortunium] Huc facit epigramma vetus:

> Ἐκτὸς παιδεύεις Πάριδος κακὰ καὶ Μενελάου,
> ἔνδον ἔχων πολλοὺς τῆς Ἑλένης Πάριδας.

> *Ipſe foris Paridis mala narras & Menelai,*
> *Intus habens propria haud unum Helena Paridem.*

ibid. Suffuſa candido fumo ſulfuris inalbabat] Mſ. *Suffiſa.*

ibid. Gladium flagitans jugulare moriturum geſtiebat] Fulvius mavult: *jug. mœchum geſt.*

ibid. Brevi abſque noxa noſtri ſuapte inimicum ejus violentia ſulfuris periturum] Qui me olim reprehenderunt, quod *ſuaptè* ita abſolutè dixiſſem pro, ſua ſponte: iis vel hunc ob locum ſententiam mutare licet: quamvis mihi certum ſit majorum quoque gentium auctores itidem particulam hanc fuiſſe uſos. Et apud Lucretium qui

der

dem hoc notavit Gifanius. Apud Catullum in quibusdam editionibus legitur ; *sonitu suapte Tinniunt aures.* Varro IV. de ling. lat. ubi de caseo loquitur ; *Posteaquam desierunt esse contenti his, quæ suapte natura ferebat sine igne.* Agell. 18. cap. 10. *quod vena quidem suapte immobiles sint.* Ita ibi v. c.

Pag. 159. Temporius quieti recedere] manusc. *decedere.*

Pag. 160. Nec ad exemplum machinæ trunculentæ sulphuris te letali fumo necabo] Mf. Bertin. pro *machina*, habet, *votiva*. Sed Fulvianus : *ad exnactina trunculente sulphuris te l. f. n.* Nactina ergo idem fortè erit qui *Nacca*, de quo modò sermo erat ; id est, de Fullone : an verius ut uxorem naccæ significet ? videat Lector eruditus M. N. L.

ibid. Nec ercifcundæ familiæ, sed communi dividundo formula dimicabo] Mf. *dimidiabo.* Statim legend. ex mf. *altrorsus.*

ibid. Atque eas liberas & connubia lege faciatas corrumpis] Mf. *atque eas liberas.*

ibid. Protinus de sua proturbavit domo] sic Stevechius & Colvius legi voluerunt, cùm in omnibus libris esset ; *perturbavit.* Vid. Suspect. lect. 2. epist. 14. ubi *Perturbavit* assero ex Cicerone, Cæsare, Valerio Max.

Pag. 162. Comparat quinquaginta nummis, sed magno, ut ajebat. Sed ut communi labore victum sibi quæreret] Fulvius conjicit : *scilicet ut communi.* quod mihi non displicet. Facilè enim ex *scil.* hoc est ; *scilicet* (quomodo & alibi in Fulvii mf. scriptum erat) fieri potuit, *sed.* Colvius aliis locis similiter *scilicet* pro *sed* benè reponit, aitque in suo libro, scil. scribi solitum, quod utrumque significat, & *sed*, & *scilicet.*

ibid. Ibi venditoribus tradita mercede] Rectè Ful-

Fulvius: *merce:* nimirum oleribus, quæ vendebat hortulanus. Atque etiam ita Stevechius.

Pag. 163. Mihi & ipsi domino cena par ac similis oppido, sed tenuis aderat] rectè mſ. *ac ſimilis, oppidò tamen tenuis.*

ibid. Sacculo & utribus vacuis ſecum apportatis] Neſcio quid ſit, quod in Bertin. ſcriptum eſt: *& verubus meis vacuis.*

ibid. Clamore genuino] mſ. *clangore.*

Pag. 164. Majus oſtentum & quod meritò perhorreſcerent] Mſ. *meritò omnes perhorr.*

Pag. 165. Saltem verbis temperare noluit] Bertin. *voluit.*

ibid. Canes paſtoricios, villaticos, feros atque immanes, adſuetos abjecta per agros exitare cadavera] Non animadvertit Colvius flagitium librarii Itali, cui, X. & S. idem ſonant. quod ſi ſciviſſet, facilè animadvertiſſet legendum: *eſitare.* quomodo Fulvianus codex habet. Statim pro *Annulatos*, vulgati libri & Bertinianus codex habent: *Alumnatos.*

ibid. Nec fugientibus ſaltem compeſcunt] *Compeſcunt* ἰσχουσι. hoc eſt, ſe ab illis continent, ſe inhibent & ſubſiſtunt. Non enim ſatis placet Colvianum hoc, ut compeſcere & compercere, hoc eſt, parcere, idem ſint. Opponuntur enim hoc loco: *Fugientibus compeſcunt*, & : *Irritatiores ſequuntur.*

Pag. 166. Lapidibus crebris in eum velitantur] Bertin. *in eum vindicant.*

ibid. Lapis contra omnium opinionem deciderat innoxius] *Innoxius* more Plautino pro eo, qui nihil nocet, ἀβλαβὴς, ut & pag. ſeq. *Nec innoxius ei ſaltem regreſſus evenit.*

ibid. De proſtratis tuis civibus glorioſè triumphandum ſcias. licet privato ſuis poſſeſſionibus pau-

paupere &c] legendum conjeci: *triumpha*, *dum scias*, *licet privato* &c. S. Salvianus extremo libro quinto de gubernat. Dei: *quamlibet cuncta occupes*, *quamlibet cuncta pervadas*, *vicinum semper invenies*.

Pag. 167. Magnoque nisu ferro vibrato] Vulgati libri habent: *ferro librante*. Mſ. Fulvii: *ferro librato*.

ibid. Super mensam cæruleus corruens] Alii libri: *tremulus*. quid si: *cernuus*, vel, *cornutus*?

ibid. Protinus inscenso me]. Ita & unus ex Fulvii codicibus. Vulgò legebatur: *infesso*. rectiùs mſ. *insesso*. ἀναβάντος.

ibid. Eum dorso meo perturbar] sic libri vulgati & Bertin. vid. not. ad pag. 160.

Pag. 168. Nedum ut rebus amplioribus idoneus videatur gerulus] In Bertin. non est particula *ut*, elegantiùs.

ibid. Prostratus ac præventus vulneribus] Bertinianus: *ac pramovens vulneribus*. fortè: *ac penè moriens*.

ibid. Rectè festinas ad Civitatem] Mſ. *rectà*. Et mox, *Cunctisque enarratis*.

Pag. 169. Deorsus in ipsa tabernacula direpit) Fulv. & Bert. *tabernula*. Sed leg. *derepit*.

ibid. Velut emersus gravi crapula) Mſ. *emersus è gravi*.

ibid. Istas tunc clades enarrat suas) Mſ. *istam tamen cladem en. suam*.

ibid. Contra militones) Mſ. *contra commilitones*. Mox legendum: *at illius negantis*.

Pag. 170. Quidam me velut captivum detrahunt) Mſ. *trahunt*.

Pag. 171. Collineatis oculis ad umbram meam) sic omninò scribendum, non *collimatis*, auctoritate optimorum & vetustissimorum codicum. Est item *Collineare*, jaculum ad scopum aliquem dirigere,

gere, non autem, tangere propositum, ut perperam non vulgi tantum putant, sed docti etiam multi, quorum Muretus fuit, qui scribit: *nec peritissimos quidem jaculatores semper collineare.* sive, ut ipse mavult, *collimare.* Cicero enim hastam aut sagittam aliquo collineare dicit. Et Agell. lib. 9. c. 1. *Si in editiora mittas & ad percutiendum supernè aliquid manus & oculos collinees, quo motus à te datus fuerit, & telum ibit, quo jeceris.* Suprà pag. 61.

NOTÆ

In Apuleji librum decimum de Asino.

Pag. 171. ET scutum cæteris his longiùs lucens] πορρωτέρω ἀπόστιλβον. mihi locus est suspectus, maximè quod in Lipsiano codice scriptum ait Colvius: *scutum cetera longiorem lucens.* Fortè: *cetera longè relucens.* vel: *ceteris longè prælucens.* Sanè simile quippiam latere puto.

ibid. Immodicè bacchatus amor) Ms. *debacchatus.*

ibid. Pallor deformis, marcentes oculi) Ms. *deforis.* quod scires esse Apulejanum.

ibid. Senili tristitie striatam gerens frontem) Ms. *strictam.* Sicut Petr.

Quid me spectatis constricta fronte Catones?

Pag. 172. At juvenis nihil etiam tunc sequius suspicatus) Elegantiùs in Bertin. *nihil etiam sequius.* quomodo Plautus non semel.

ibid. Nam quod nemo novit, pænè non fit) Ms. *penitus non fit.*

Pag. 173. Continuo perduxit haustu) Ms. *perd. ad haustum.*

Pag. 174. Adhuc uxoris dilectæ nimium mentitis lamentationibus ad extremum sobolis impellebatur odium] Mſ. *ad hoc.* rectè, id eſt, inſuper, præterea, ſicut ſupra pag. 81. Poſt alter mſ. legit: *implebatur odiis.*

Pag. 175. Partim decuriones deprecari, partim populariter compeſcere] Scribo ex manuſc. *populares.*

ibid. Primus accuſator intendit] Hæc ſunt à Colvio pruriente nimium Critico. In omnibus libris eſt: *Incedit.* nihil adhuc intendiſſe accuſatorem ea quæ ſequuntur, docent.

ibid. Quibus autem verbis accuſator egerit] Manuſc. *accuſator orſerit* hoc eſt, orſus fuerit, ut putat Fulvius. quod mihi non ſatis placet. An, *exſerit*? Amplio.

ibid. Nec ſuſpicionibus tantam conjecturam permitti] Bertin. *ſuſpicationibus.*

ibid. Atqui illum promptiſſimum ſervum] nemo dubitabit, quin cum manuſc. legendum ſit: *patiſſimùm.*

Pag. 176. Hoc ad ordinem pertulit] Manuſc. *protulit.*

Pag. 177. Somniferum mandragoræ illum] Mſ. *mandragoram.*

Pag. 178. Medico finuntur aurei, opertumi ſomni precium] mſ. *optimi ſomni p.*

Pag. 180. Dejerant utrique] Elegantius mſ. *uterque.*

ibid. Partes electibilis comparere nuſquam] mſ. & vulgati. *electibiles.* Plautinè.

Pag. 181. Gratiorem commendatioremque me tamen ei facere cupiens] Manuſcriptus: *gratiorem.*

ibid. Non adeò abſurdè locutus es furcifer] ſ. *jocatus.*

ibid.

ibid. Poculum quoque mulsi libenter appetat] Mſ. *paululum quoque.*

Pag. 182. Quod vellem rejecto capite demonſtrarem] Bertin. *dejecto.* Et placet. nam capite dejecto velut ſigno voluntatis & aſſenſus uti omnes ſolemus.

ibid. Qui ſodalem convivamque poſſidet luctantem aſinum, ſaltantem aſinum, voces humanas intelligentem, ſenſum nutibus exprimentem] Auctior hic mſ. *ſaltantem aſinum, jocantem, v. h. i. ſ. nutibus exp. aſinum.*

ibid. Munus gladiatorium triduanis ſpectaculis pollicitus] Mſ. *triduani ſpectaculi.*

ibid. Ac poſthabitis decoris prædarum carpentis] Bertin. *ac preterhabitis.* quod placet. Modius: *rhedarum carpentis.* Idem mox pro, *purpureis tapetis,* faciebat, *purpureis capiſtris.* nam in Bertin eſt: *capitis.* pro quo fortè rectiùs legatur: *Capitiis.* Ut enim in Varronem monet Scaliger, Capitia ſunt pectori tegendo, non capiti, quod capiant pectus, ut ait Var.

Pag. 183. Adinſtar Aſinariæ Paſiphaës complexus meos ardenter expetebat] Mſ. *Adinſtar boariæ Paſiphaës c. m. a. expectabat.* De verbo Exſpectandi dixi Suſpect. lib. 4. ep. 21.

ibid. Lucro ſuo tantum contentus annuit] Mſ. *tantum conſenſum.* Et ſtatim: *qui maxillas & cervices* &c. more Plautino, ut: *Vehicula, qui vehar.*

ibid. Terreſtre nobis cubitum præſternunt] Sic Bert. in quo & ſtatim: *ſubſternunt.*

Pag. 184. Etiam nares perfundit meas] Mſ. *nates.*

ibid. Vel adventorum negotinumina] Ita ſanè & mſ. Sed vulgò legitur: *advectorum.* Fortè: *advocatorum.* quorum nota perpetua eſt, eſſe pecuniæ accipitres, & extortores.

ibid. Lacte ac melle confecta membra duris ungulis complecti] Bertin. *diversis ungulis.*

ibid. Arctissimè namque complexa tum me prorsus, sed totum recipit] Fortè: *complexatum me.* sed mſ. *complexa totum me p. ſ. totum recepit.*

Pag. 185. Sed pietatis ſpectatæ juvenis] Bert. *Sed ſpectata præteritis juvenis.* Idem mox: *& arcana domus venerabilis ſilentia cuſtodia tradidit.*

Pag. 186. Ne qua fortè naſceretur veniendi contatio] Bertin. *veniendi occaſio atque contatio.* fortè: *cauſatio atque contatio.* id eſt, excuſatio. ſed vix videtur.

ibid. Hæc enim ſola ſciebat] Bertin. *hoc enim nomen ſola ſciebat.*

ibid Mortem tam miſeram, & quæ minimè par erat illata eſt] Sic Bertin. fortè: *& à qua minime par erat.*

Pag. 187. Nec eum obſtinatione ſacrilega, qua ſemel cœperat, trunculenta mulier ungue latius à ſe diſcedere paſſa eſt] Mſ. unus habet: *oſtentatione.* alter: *obteſtatione.* Sicut ſtatim, pro, *obſtinationibus* in manuſc. legitur: *obteſtationibus.* idque rectiſſimè.

Pag. 188. Quid pluribus? laqueis fraudium peſſimarum uxor viduata medici facilè conſenſit] Sic eſt in Bertin.

Pag. 189. Dilatione languida paſſus marceſcere] Bertin. *dilatatione.*

ibid. Planè tenui ſpecula ſolabar clades ultimas] Mſ. *Planè ut potui tenui ſp.*

ibid. Nunc in orbe rotarum flexuoſi] ſcribo ex mſ. *rotatim.*

Pag. 190. Graphicè laciniaret] Bert. *laſciviaret.* Colvii & Fulvii mſ. *Liciniaret.*

ibid. Ipſe autem color Deæ diviſus in ſpeciem] Corrige ex mſ. *diverſus.* Et probant ſequentia.

Pag. 191. Caſſides æratæ] Mſ. *obbata.* id eſt obbæ inſtar formatæ : vel *obaurata.* p. 199. ſoccos obauratos dixit.

ibid. Tibicen hormum canebat bellicoſum] Manuſcrip. *fœdior norium e. b.* Fulvius conjicit : *hortium* ὄρθιον.

ibid. Inquieto capite & oculis in aſpectu minacibus] Ita rectè Bertin. Et paulò poſt : *præclarè congruebant.*

ibid. Dominæ voluptatem Veneris coma blandientes] Bertin. *Veris como blandientes.* quod quid ſit, neſcire me fateor. Suidas quidem neſcio ſi huc faciat, cum ſcribit : κῶμοι, ᾠδαὶ, ὀρχήσεις μετὰ μέθης. id eſt, comi, cantus, ſaltationes vinolentorum ſeu commiſſabundorum. Heſychius : κῶμος, εἶδος, ὀρχήσεως ἀσελγής τινός. quid ſi legas : *Veneris como.*

ibid. Et leviter perfluctantes pinnulas] Bert. & editi quidam : *leviter fluctuantes.* Aſſentior iis, qui conjiciunt : *fluctuante ſpinula.*

Pag. 192. Hæc ut primum ante judicis conſpectum facta eſt] ἐγένετο. Donat. in act. 4, ſc. 3. Phormion. *Hac hinc faceſſat, pro hinc ſe faciat, id eſt, abeat : ut Huc ſe faciat, huc accedat ſignificat.* Quin etiam teſtatur aliter apud Terentium legi : *Hac hinc faciat.* nihil igitur mutandum pag. 73. cum legitur : *Intra limen ſeſe facit.* Sic vetus interpres Actor. apoſtol. cap. 5. *Juſſit foras ad breve homines fieri.*

Pag. 193. Prorumpit vino crocus diluta] Mſ. *vino Græco diluta.*

ibid. Contagium ſceleſtæ pollutæque feminæ] Bertin. *ſceleroſa.* vox Lucretiana. Imo ipſ. Apul. pag. 169.

ibid. Dum magiſter meus lectulo probè coaptando diſtrictus inſervit] Manuſcriptus : *diſtrictius.*

ibid. Quod oppidum audit quidem nobili

sima colonia Corinthiensium] Ita rectissimè ex Bertin. correxi. *Audit.* id est, celebratur, dicitur, cluit.

ibid. Tutissimum navium receptaculum] Ms. *munitissimum.*

NOTÆ

In Apuleji librum undecimum de Asino.

Pag. 124. FAto scilicet jam meis tot tantisque cladibus satiato] Alii libri legunt: *fato insuper jam meo* &c.

ibid. Vetustæ glandis ferino remoto pabulo] Bertin. *vescula.* id est, siccæ & duræ, nisi fallor. Lucretius; *Vescum sal* dixit, pro edaci, si Festo credimus: qui ait etiam, *Vesculos homines* esse malè curatos & graciles. Sic Afranius: *At puer est vescus imbecillus viribus.* In Glossis exponitur, *Vescus* ὀλιγόσιτος. Lucil. *Quàm fastidiosum ac vescum vivere.* Sic lego apud Nonium *Vescum*, id est, cum fastidio edendi, velut interpretatur Agell. 16. cap. 5. qui *Vescum*, ex *Ve*, & *esca* compositum docet. *Ve*, autem modò auget significationem, modò minuit. Hinc *Vefaba* in Glossis exponitur, parva faba. Virg. 3. Georg. *Nec Vescas salicum frondes.* Ubi Servius: *Vescas, siccas & teneras, nam vescum, hoc est propriè, Unde & tela aranearum vesca vocantur.* Idem in 4. Georg. Vescum papaver, dicit vocari, quo vescimur. nam aliud esse lethæum, quo non vescimur.

Pag. 195. Quæ partu ferarum medelis lenientibus recreato] Bert. *medelis lenicibus.*

ibid. Nudis ignibus nutriens lata semina] Ms. *Udis ignibus.*

ibid. In modum speculi vel immò argumentum ınæ] Fulvius de conjectura legit: *vel in modum [illegible]estris Luna.*

Pag. 196.

Pag. 196. Per injunctam extremitatem in ipsa oris planitie] Sic Bertin.

ibid. Totisque constructa pomis] Ms. *constricta.*

ibid. Trajectæ mediæ paucæ virgulæ] Bertin. *ungula.*

ibid. Lævæ verò cymbium dependebat aureum] Ms. *Lava.*

ibid. Inferorum silentia nutibus meis dispenso] Rectè Bertin. *motibus meis.*

Pag. 197. Lenitis maris procellosis fluctibus navigabili jam pelago] Vox, *fluctibus*; non est in Bertin. *Procellosa maris* eleganter.

ibid. In ipso procinctu pompæ] Bert. *protractu*, id est, dum protrahitur, dum procedit pompa.

ibid. Tibi constricti comitatus decedent populi] Fulvius conjicit: *tibi constipati comiter decèdent populi.* In Bertin. pro *Comitatus* est, *commeatus.*

Pag. 200. Lucernam præmicantem claro porrigebat lumine. Sic Bertin. Et statim: *medio sui pecto flammulam factitans largiorem.*

ibid. Attollens canis carius ardua anulis, læva caduceum] Sic Bertin.

ibid. Bos in rectum levata statum, bos omniparientis Deæ) Ita idem Bertin.

Pag. 201. Dextra proferens sistrum deæ coronam, mihi etiam hercules coronam consequenter, quod tot ac tantis exantlatis laboribus] Mendum loco huic inherere non est dubium. quomodo enim sistrum est Deæ corona? Rescribo manuscripti secutus ductum: *sistrum Dea, mihi coronam; & coronam hercules consequenter quod* &c. Et probabit lector intelligens.

Pag. 202. Cauda nusquam comparuit] Verbum *comparuit*, in Bertiniano codice non comparet Rectè, velut apud Florum, lib. 4. cap. 2. *Primus de Gallia triumphum transmiserat Rhenus, Rhodan*

& Oceanus : alterum Nilus, Arsinoë & Pharus : tertius de Pharnace currus & Ponto : quartus Jubam & Mauros & his subactam ostendebat Hispaniam. Pharsalia & Thapsus & Munda nusquam. Et quanto majora erant, de quibus non triumphat.

ibid. Nam me cùm primum nefando tegmine dispoliaverat sinus] Ms. *nefasto.*

ibid. Vultu geniali & hercules perhumano in aspectum meum attonitus sic effatur] Bertin. *inhumano*, &, *affatur.* Malim: *in aspectu meo attonitus.* more Apulejano.

Pag. 203. Comitare pompam Deæ sospitatricis inovanti] Ms. *innovando gradu.*

Pag. 204. Ibi simulacris Deum ritè dispositis] Ita malim ex Bertin.

ibid. Picturis miris Ægyptiorum circumsecus variegatam] Ms. *circumseptis.* alii *circumspectis.*

ibid. Simili structu pompæ decori] Bert. *servili ritu pompa decori.*

ibid. De literis fausta vota precatus] In ms. vox *vota* non legitur.

Pag. 205. Sed intentus Deæ specimen] Manus. Fulvii & Colvii: *intentans.*

ibid. Repentino lætati gaudio variè quisque munerabundi ad meum festinant illicò divinum reducemque ab inferis conspectum] Bertin. *verè quisque.* Est postea: *diurnum.* id est, in diem lucemque, ut Modius interpretabatur.

ibid. Nec fuit nox una vel quies aliqua visu Deæ monitisque jejuna] Lege cum ms. Fulv. *jussu Deæ.*

ibid. At ego quamquam cupienti voluntate præditus, tamen religiosa formidine renitebar] Colii ms. *recreabar.* Fulvianus: *retardabar*, lego *retibar.* transpositis liberis.

ibid. Cautoque circumspectu] Bertin. *tantoque.* est, magno, summo. Similia exempla apud

Petr.

Petr. Fabrum in regulas Juris legisse videor. etiam apud Stevechium in Vegetium.

Pag. 206. In proventum prosperiorem attonitus] Malim: *attentus.*

ibid. De penetrabili fonte petitum] Bertin. *Dea penetrali.*

ibid. Quem diversæ distractum notæ dorsualis agitatione recuperaverant] Hæc Colviana est lectio, in qua neque pes neque caput. Lege cum mss. *Quem diversè distractum n. d. agnitione recuperaverant*] Lege locum integrum & assenties.

ibid. Spe futura beneficiis præsentibus pignerata] Lege cum mss. *futuri.*

ibid. Ut me noctis societate tandem arcanis initiaret] Hæc à Colvio sunt, cujus acumen haud rarò delirare video. Vulgò legitur: *ut me noctis sacra tandem arcanis initiarit.* Mss. *Ut me noctis arcana tandem sacratis* (Fulvius: *sacris*) *initiaret.*

ibid. Summis precibus primarium sacerdotem] Bertin. *Summarium sacerd.*

Pag. 207. Numen Deæ soleat elicere] Fulvius: *eligere.* Ego vulgatam probo lectionem. Elicere, scil. ex regione mortis & leti ex dentibus ipsis. Plaut. *ex saltu damni aliquem elicere.*

ibid. Nec me fefellit, nec longi temporis prolatione cruciavit] Mss. Fulvianus & Colvianus: *vel longi temp.*

Pag. 208. Capreolatimque condensis apicibus] Bertin. *campolatimque.*

ibid. Secretoque mandatis quibusdam, quæ voce meliora sunt] Rectissimè Fulvius: *voce majora sunt.*

ibid. Sol curvatus intrahebat vesperam] Mss. *introibat.*

Pag. 209. Tum semotis procul profanis omnibus linteo & rudi me contectum amicimine] Bert

T. S. p. profciniis omnibus linteo & undique contectum am. Modius legebat : *proximis.*

ibid. Caput decorè corona cinxerat] Mſſ. *decora.*

ibid. Sic ad inſtar ſolis adornato me & in vicem ſimulacri conſtituto, repentè velis reductis, in aſpectum populus errabat] Ita Bertin. niſi quod in eo eſt, *adornatum & in vicem.*

ibid. Feſtiviſſimum celebravi natalem] Fulvianus : *feliciſſimum,*

Pag. 210. Tibi reſpondent ſidera, tempora redeunt minima ſerviunt elementa] Sic Bert. in quo & paulò poſt legitur : *creſcunt gramina.*

Pag. 211. Tutus proſperitate ventorum ferentium Auguſti portum celerrimè ac dehinc carpento pervolavi] Bertin. *Hauxi portum.* Vulgò : *hauſi portum.* Sicut Petron. *Vix dum libaveram cellulæ limen.* Sed puto quid latere.

ibid. Deæ quidem me tantùm ſacris imbutum; ac magni Dei Deumque ſummi parentis invicti Oſiris nec dum ſacris illuſtratum] Vel puer mendum videat & corrigat : *at magni Dei.* mirum non hoc vidiſſe Colvium, cum tamen in libro Lipſii ſcriptum teſtetur : *ad magni Dei.*

ibid. Imò verò unica ratio numinis religioniſque eſſet] Mſſ. *unita*, idque probum eſt.

Pag. 212. Is ut agnitionem mihi ſcilicet certo aliquo ſui ſigno ſubminiſtraret] Mſſ. *ambitionem.*

ibid. Reformationis meæ alienum nomen] Mſſ. *deformationis mea non alienum nomen.* quod fortè non fuerit contemnendum, ut alluſerit ad ſui in Aſinum deformationem.

ibid. Impœnitendæ te pauperiei contaris comitem] Mirabar quid eſſet, quod in Bertiniano codice ſcriptum : *contaris conjectore* : Sed nimirum cum Fulvii mſſ. legendum : *cont. committere.*

Pag. 213. Summum peregrinationi meæ tribue-

bat

bat solatium] Mſ. *peregrinationis*. Et post: *Sacerdos uterque*.

ibid. Exultaret, futurus, quod alii vel semel vix conceditur] Ita & Fulvii mſ. Sed ipse tamen Fulvius mavult: *fruiturus*.

Pag. 214. Per quietem præcipere visus est] Mſ. *recipere*. non fortasse nimis malè, pro, polliceri, promittere.

ibid. Nec extimescerem malorum disseminationes] Mſ. *dissensiones*.

NOTÆ

In Apuleji librum primum Floridorum.

Pag. 215. VOtum postulare portum apponere] Fulvius Ursinus conjicit legendum: *Veniam postulare, votum apponere*. Sicut sup. pag. 211. *Colloque ejus multis osculis inhærens, veniam postulabam*. Et pag. 90. *Multijugis precibus editis veniam postulabat*. Ego hanc hominis doctissimi conjecturam quo magis considero, magis probabilem comperio. Confert enim sese Apulejus cum religiosis viatoribus. nam ut illi oblato loco quopiam sancto solent, 1. veniam postulare. 2. votum apponere sive preces fundere, aut etiam deorum genua incerare, quomodo apud Propert. lib. 2. lego: *jam nunc me sacra Dianæ suscipere & Veneri ponere vota juvat*. 3. paulisper assidere: ita & sibi ait. 1. præfandam veniam. 2. habendam orationem. 3. inhibendam properationem. Videt lector judicio præditus, quàm aptè comparationis membra inter se sibi respondeant, si Fulvianam amplectamur lectionem.

ibid. Quercus cornibus onerata] Idem mavult: *coronis ornata*. Cui vix est, ut adsentiar, uti nec in

illo, quod paulò post legit: *Pauca hac quippe* &c. Propertius eodem loco: *Incipiam captare feras & reddere pinu Cornua, & audaces ipse movere canes.*

ibid. At non itidem] Hic incipit aliud fragmentum. Sunt enim hi Floridorum libri nihil nisi mera fragmenta, ab aliquo Apuleji studioso ex diversis ejus libris in unum comportata, tanquam ἐκλογαὶ & floridiore dicendi genere expressa.

Pag. 212. Ac si ad oculos obtutum istum terrenum redigas, & hebetem: profectò verissimè poëta egregius dixit, velut nebulam nobis ob oculos effusam, nec cernere nos nisi intra lapidis jactum valere] Ms. *At si.* Et post: *non cernere.* Fulvius verisimiliter corrigit: *nebula nobis ob oculos effusa.* (ita ms. rectè) *non cernere nos nisi intra l. j. valere.*

ibid. Hyagnis fuit] Aliud fragmentum.

ibid. Paulò largius in arte promovisse) Malim: *longius.*

Pag. 217. Linguâ fatidica, seu tute oratione, seu versibus malis utrobique facundia æquiperari] Fulvius: *æquipari.*

ibid. Circa corporis sui qualitatem] Colvii ms. *intra corporis.* Fulvii: *Contra corporis.*

ibid. Tibicen quidam] Aliud fragmentum.

Pag. 218. Non locum auctoritatem derogare orationi] Ms. *auctoritatem Oratori derogare.*

ibid. Indi, gens populosa] Aliud fragmentum.

Pag. 219. Nihil amplius quam bubulcitare novere] Ms. *bubulcitatem.*

ibid. Alexandro illi] Aliud fragmentum.

Pag. 220. Nemo ejus audeat vel sperare virtutem, vel optare fortunam] Ms. *audeat ejus virtutem vel sperare, fortunam vel adoptare.*

ibid. Quin sæpè solus eam Polycletus ære ducer] Locus haud dubiè mendosus, quem sic conamendare Fulvius: *quin se solus Polycletus* &c.

Mihi

Mihi vox, *sæpè*, videtur inducenda: quæ fortassis ab indocto aliquo in ora posita fuerit, ut notaret vocem *solus* sæpè hîc repeti.

ibid. Solus Alexander ut ubique imaginum summus esset] *Summus* hoc est, excellentissimus, artificiosissimus: quamvis Fulvius malit: *unus esset*.

ibid. Et disciplinam regalem] Video, quid sib velint ista, sed possit quis suspicari legendum: *disciplina regulam*. quamquam nihil muto.

ibid. Alter ex aliorum contemptu, alter ex sui] Ms. utrobique legit: *altera*, rectissimè.

ibid. Barbare alios insectari] Fulvius mavult: *rabidè alios*.

Pag. 221. Ut si pallium accipere velit] Fulvius: *quin pallium*.

ibid. Hic enim plus tibi] Aliud fragmentum.

ibid. Ex senatoribus pauci nobiles genere. & ex his consularibus pauci boni] Vereor ut gradus hic scalæ sui adsint omnes. Fulvius certè nonnullos intercidisse, eosque sic reponendos esse putat; *pauci nobiles genere, ex nobilibus pauci consules, & ex his consularibus pauci boni*. Sed est causa, cur non temerè assentiar.

ibid. Sed ut loquar de solo honore] Fulvius conjicit legendum: *Sed ut loquar de sapientia honore*.

ibid. Si quis fortè] Aliud fragmentum.

ibid. Quoniam in magna civitate hoc quoque genus invenitur] Repone voculam ex ms. *Quoniam ut in magna*.

ibid. Si qui igitur ex illis libitinis] Ms. *lividis*.

Pag. 222. Nam quodcumque ad vos protuli, excerptum illicò & lectum est, nec revocare illud: nec ante mutare, nec emendare mihi quicquam licet] Vulgò ante legebatur & in ms. erat: *Nam q. protuli ad vos exceptum ilico & lectum est*. Unde Fulvius mavult: *ilico ac dictum est*. Sed & *n*

ante

autem mutare legendum est. Sicut paulò superius: *neque augeri litera una, neque autem minui potest.* Cicero: *neque enim tu is es, qui, quid sis, nescias: neque autem ego sum ita demens*, &c. Lucretius sic sæpè.

ibid. Hippiæ in opificiis operibus] vel *opificis*, vel *opera* legendum videtur.

NOTÆ

In Apuleji librum secundum Floridorum.

Pag. 222. HÆc de Hippia pertinent ad ea, quæ superiori (ut perperam distinguunt) libro ultimo leguntur.

Pag. 223. Annulum in læva aureum faberrimo signaculo] Ms. *Anulum i. l. a. f. figuraculo.*

ibid. Et pallam clauserat] σφενδόνην. Junius tamen Philargyrius in Virgilium scribit, eam partem anuli, quæ gemmam cohibet, *palaam* dici propter similitudinem, cùm paleæ propriè in bove sint, quæ collum amplectuntur, quæ Virgil. *palearia* vocat. Cic. *cùm paleam anuli ad palmam converterat.* Sic citat Phylarg. Vulgò: *palam.*

ibid. Recta fastigatione clausulæ] Ms. Fulvii: *cylaula.* Colvii: *cylaule.* Latet quippiam.

ibid. Ingenii ejus fecunditatem malo doctrinæ, quam suppellectilis multiformi instrumento æmulari] Fulvius mavult: *multiforme instrumentum.* Non probo. Apulejus enim more Tulliano instrumentum appellat apparatum, & mundum sive copiam, aitque se malle habere multiformem apparatum doctrinæ, quàm suppellectilis.

Pag. 224. Non sigillatim ac discretim, sed cunctim ac coacervatim] Fulvii conjectura: *junctim* & *confertim.* Illud, *junctim*, probo.

ibid. Magisque judicio impertire] Ms. *judicio.*

Pag. 225.

Pag. 225. Minus sensimus absentiam tuam, quàm ut te magis desideraremus) Fulvius legit; *magis sensimus ab. t. q. m. te desideraremus*, τὸ, *ut*, in mss. deest.

ibid. Sol qui micantem] Aliud fragmentum.

ibid. Pariter enim ut qui] Aliud fragmentum.

Pag. 226. Psittacus Indiæ avis est, instar illi minimo, minus quàm columbarum, sed nec colorum columbarum] Mss. *Sed color columbarum.* Fulvius sic mavult: *avis est minimo minus quàm columba, sed nec color columbarum.* Est autem hoc fragmentum.

ibid. Nam quidem si videas, idem conari non eloqui] Scilicet, *Putes.* quæ vox ἀπὸ κοινοῦ repetenda. Si audias, putes hominem loqui: Si videas, putes psittacum conari potius, quàm loqui. Sic Persius eadem de re: *Verba nostra conari.* Mss. tamen pro *videas*, habet, *audias*, & Fulvius pro *idem* mavult, *id est.*

Pag. 227. Non enim mihi] Aliud fragmentum.

ibid. Hæc atque hoc genus] Aliud fragmentum.

ibid. Crates, inquit, Crates te manumittes] Fulvius legit, *Crates, inquit, Cratetem manumittit.*

ibid. Adeoque is cupiebatur] Mss. *adeoque ejus cupiebatur imago.*

ibid. Proinde sedulò consuleret, ne post querela eum caperet] Mss. *ne præter querelam, causam caperet.* Non satis intelligo. Cogitent eruditi.

ibid. Dux Cynicus in porticum] Fulvius: *duxit C. i. p. ibique.*

ibid. Procinctu palliastri] Assentior Fulvio reponenti: *projectu*, hoc est, protensione.

ibid. Samos Icario in mari] Aliud fragmentum.

ibid. Ex adversum Miletos] Malim; *Mileto.*

Pag. 228. Quæ nihil videor effectius cognovisse] *Effectius* ἐξειργασμένον. quid si, *exactius*?

ibid. Manus ejus tenera procerulæ leva] M *procerula.*

Pa

Pag. 229. Formulas didicisse: ne his artibus animi expletum] Vulgò legebatur: *Seneca his artibus.* Unde Fulvius: *Sed nec his.*

ibid. Eorum ergò Brachmannum) Mſ. *Eorum quoque B.*

ibid. Numinum vagantium ſtatus, ambitus) Mſ. *ſtatos ambitus.*

ibid. Corporumque exercitamenta) Mſ. *quam corporum excitamenta.*

NOTÆ

In Apuleji librum tertium Floridorum.

Pag. 231. DErepentinò) Fulvius mavult, *derepentè.* Ego nihil muto. Sic & repentè & repentinò dicitur.

ibid. Quam improviſa pericula hominibus ſubito oboriantur) mirum nemini adhuc ſuboluiſſe, eſſe hæc verba ex gloſſa marginali nata, cùm id vel puer advertere queat.

ibid. Agnatos lucidè explicatos] De hoc loco quid dicam non habeo, niſi quod ſit à Colvio vulgata hæc lectio perperam & correcta & defenſa. Sanè qui locum diligentius conſiderat, inveniet eum loqui de aliqua Comœdiæ parte. Laudat enim in Philemonis Comœdiis primùm argumenmenta, tum agnatos (pro quo temporis cauſa fingamus legendum: *actus*) ordine & perſpicuè propoſitos, inde perſonas rebus competentes, itemque ſententias morales, joca & ſeria. Qui, *agnitos*, malunt, eos ego nihil niſi occaſionem multa corradendi & undique comportandi aucupari eximo.

ibid. Sed audies me meo periculo recordatus] cus mendoſus. quid ſi legamus: *Sed haud ea ſine periculo meo.*

Pag. 233.

Pag. 233. Sed nunc impræsentiarum] Aliud fragmentum. Verbum hoc Impræsentiarum prorsus sordidum & barbarum est, & nisi me omnia fallunt, à posterioris demum ætatis hominibus in hunc ipsum, in Tacitum, in Cornelium Nepotem limatissimum auctorem, in alios denique probos scriptores illatum; quo qui capiuntur, quis eos, ut maximè se doctos & elegantes putent, non credat posse, quod Catullus scribit, Ægroti culum lingere carnificis ?

Pag. 234. Ut prænobilior sit proprio ingenio, quàm patritio consulatu] Fulv. *patrio consulatu.*

ibid. Qua digna ratione tam honorificam benignitatem tuam celebrem] Msf. *qua dignatione.*

Pag. 235. Quid superest ad honoris mei tribunal & culmen] Fulvianus & Lipsianus msf. *& columen.* Et statim Fulvii msf. legit: *Ut illos scires iccirco*, &c. Vulgò: *Ut illo scires.*

Pag. 236. Canaciusque librò mandabo) Fulvii & Lipsii msf. *canentique libro.* Lego: *canam ociusque libro.*

ibid. Viderint quibus mos est] Aliud fragmentum.

ibid. Impatientia linguæ suæ) fortè: *impotentia.*

ibid. Quippe non promptè veniam impertire rarenter adeundi, assiduitatem ejus requirentis est) Ita distinguo.

ibid. Cessantibus obirasci) Putabam: Subirasci. Sed & Livius lib. 1. *fortuna obiratus.*

ibid. Necesse est ejusdem esse; cujus angat absentia) Locus mutilus, cujus hic sensus: necesse est te ejus cupidum esse, cujus angat absentia.

Pag. 237. Boando purgant ravim) Msf. *rajum.* alius: *ranium.* Fulvius putabat: *rivum.* Mox lego: *exercendi cassus labor.* Et infra: *avium instigati clangores.* Et: *propitia voluntas.*

ibid

ibid. Non nisi auditorio] Ms. *in auditorio.* ut & Lipsian.

ibid. Non nisi consertos homines consectarer] Ms. *n. n. inter consertos h. c.*

NOTÆ

In Apuleji librum quartum Floridorum.

Pag. 239. ID ego cùm aliàs, tum etiamnunc impræsentiarum usu experior] Ms. & vulgati: *cùm in alias.* Sicut Græci, *εἰς τὰ ἄλλα pro ἐν τοῖς ἄλλοις.*

Pag. 240. Libera semper adeò, & ubique vos] sic interpungo. supra 233. *quam ubique equidem & semper prædicabo.*

ibid. Democriti Physici civis] Ms. *D. p. socius.*

ibid. Protagoras Sophista] Sextus Empiricus adversus Mathemat. pag. 69. Coracem vocat & ab eo natum proverbium: *κακοῦ κόρακος κακὸν ᾠόν.*

ibid. Callidè nectendis moris] Ms. *nectundis.*

ibid. Nec asserere velle] Lips. & Fulv. ms. *nec à se revellere.*

Pag. 241. Lunæ &c. delinquentis obstacula] Fulvianus & Lipsianus codex consentiunt, leguntque: *deliquantis obstiticula.* Vide Colvium.

Pag. 242. Qui ejus cœlestia studia verè cognovimus] Fulvius suspicatur: *studia recognovimus.*

ibid. Vobis sic canam] legendum: *hic.*

ibid. Eorum ego sermonem ratus & vobis auditu gratissimum & mihi compositu congruentem, & dedicatu religiosum: in principio libri facio uemdam]. Sic jam diu mea sponte correxeram, m comperi postea aliis quoque idem in mentem iisse.

Pag. 243. Asclepiades ille] Aliud fragmentum.

ibid.

ibid. At verò ut ipse aliquid in illo ex arte reprehenderet] Ms. *an verò ut.* Et probat Fulvius.

ibid. Jacenti homini ac propè deposito Fatum attulit] Fulvius conjicit legendum : *Vitam attulit.*

ibid. Sapientis viri] Aliud fragmentum.

Pag. 244. Ego & alias crateras Athenis bibi, poëticæ commentam, geometriæ limpidam &c.] locus difficilis in quo meritò æstuavit Colvius. ms. *poëtica comitam.* An, *conditam?* Sicut Lucretius :

Et quasi Musæo dulci continguere melle.

Pag. 245. Crates ille Diogenis] Aliud fragmentum.

ibid. Mobili clavo] Ms. *cabero.* Latet quippiam.

NOTÆ

In Apuleji Apologiam.

Pag. 247. NOn tam crimina judicio] v. c. *indicio.*

ibid. Ex verbis rem factam videret) Fulvius malebat : *fictam.*

Pag. 248. In assistendi venia perseveravit) idem Fulvius : *assist. vice.* Et mox : *de consilio clarissimorum virorum.*

ibid. Mea innocentia fretus, subit hoc quoque judicio) Ita v. c.

Pag. 249. Multa in me propriè conficta, & alia communiter in Philosophos ficta) v. c. *In me perperam conficta*, Sed perperam : rectè enim *Propriè* & *Communiter* inter se opponi sciunt, qui Ciceronem & Livium tritos habent.

ibid. Ob auctoramenta impudentiæ deprehensa haberi) Fulvius conjiciebat : *depensa.*

Pag. 250. Facundiæ crimina non mihi opprebasset) Ita v. c.

ibid. Zenonem illum antiquum Velia oriundum) Fulvius : *Elea.*

ibid. Non modò comendi, sed saltem expediendi) v. c. *non modo gēnendi.*

Pag. 251. Ego profiteor ista ratione ac præ me fero) Ita v. c.

Pag. 253. Multæ arundines dentibus implectuntur) Fulvius, *hirudines*, legit ex Herodoto in Euterpe.

ibid. Num ergo hæc sunt crimina mea? & nomine erratis) v. c. *errastis.* Fulvius: *Non ergo hae sunt crimina magica.* Fortassis autem legi debet: *& nonne errastis.* Mox Fulvius: *apud Græcos Tejus quidem.*

Pag. 254. Et Critias mea delicia stet salva Charine, Par in amore meo) Ita v. c. Fulv. *delicies & salve Charine.* Idem Mox: *Ne metuas, ne me ignis.* Itemque: *dum potiar, patiar.*

ibid. Carmina dono tibì facta tuo genio) Ita v. c.

Pag. 256. Cæterum maximè quicquam putas culpaturum) Ita v. c.

ibid. Rarissimo cuique piorum gnara) v. c. *rarissimè c. p. ignara.*

Pag. 257. Longa illa & censoria oratio) v. c. *cantatoria.*

Pag. 258. Ad omnem nutum hominis sui morigera) Fulvius: *domini sui.*

Pag. 259. Lumini extrario mixti atque muniti] Fulvius *uniti.*

Pag. 260. Ea res est] Idem Fulvius: *Ita res est.*

ibid. Ita & tibi umbra ignobilitatis approbatore obstitit] v. c. *à probatore.*

ibid. Ego adeò servor, tu an abes ad agrum colendum, an ipse mutuarias operas cùm vicinis tuis [...]bias, neque scio, neque laboro] Cùm annis superio-

superioribus Petronii scholiastes locum hunc sic mihi recitaret, ut experimentum scilicet ingenii mei caperet, facilè quàm & talia, quæ nonnulli fastidiosius venditant, domi nobis nascerentur, intellexit. Statim enim conjeci legendum: *Ego adeo servos tu an habeas.*

Pag. 261. Quoniam ad villam publicam venerat] Fulv. *quom ad villam.*

Pag. 263. Oneri potius, quam usui exuberat] v. c. *usui exhibetur.*

Pag. 264. Hoccine homini opprobari] v. c. *exprobrari.*

ibid. Quod pauciores habeo] Alii libri *pauciores.* Fulv. *paucioris habito.*

ibid. Sunt enim similiter etiam in ista vita, ut in tempestate, levia sustentatui] Sic conjecit Fulvius. Idem mox: *Proinde gratum habui, cùm ad contumeliam diverteris.*

Pag. 265. Peram & baculum tu Philosophis exprobras] Fulvius.

Pag. 266. Neque nunc diu est, cùm] Fulvius. Mox v. c. *Charon nomen est.* Et non longè Fulvius: *qua ratione vitam vivere instituerit.* Et mox: *Quippe illis terra alumna.*

Pag. 267. Munere populi Romani: ac deinceps] Ita Fulvius.

ibid. Nequaquam degeneri, pari spero honore] Sic v. c.

ibid. An non contraria accusatis?] Ita Fulvius. Mox v. c. *ob austeritatem.* Infra proximè Fulvius legit: *quod ingenti tumultu.*

Pag 268. Nullis post sententiam tuam reliquiis calumniæ permansuris] Ita malim.

ibid. Ab eruditissimis ejus advocatis] Ita v. c. & infra: *incredibili quantum vi contaminum pollutè.*

Pag. 269. Ut partim eorum quod corpore-

causas meras & simplices rimantur] Fulvius pro, *corporum*, malebat: *rerum*, aut, *deorum*.

ibid. Vana & inepta & simplicia] Fortè: *Similia*. Sicut mox: *Jam & illa similia.*

ibid. Habet quiddam Apulejus domi, quod secretò colit] Ita v. c.

Pag. 270. Tamen aveant potius defendere] Ita Fulvius.

ibid. Id quod à me susceptum officii gratia potius, quàm lucri causa] v. c. Idem mox: *immane quantum angori.*

Pag. 271. Eo pacto cupedinariis omnibus famem decernis] v. c.

ibid. Non cœnæ, sed Magiæ desiderari] Fulvius: *destinari.*

ibid. Mercede invitatis atque solent] Sic v. c. Et proximè: *occultum aliis & magis cognitum.*

Pag. 273. Non mari sed terra adscripsisse] Ita Fulvius.

ibid. Cum de quadam saga ad hunc modum memoravit: Πρεσβυτάτην δὲ θύγατρ' εἶχε ξανθὴν Ἀγαμήδην, ἣ τόσα φάρμακα ἤδη ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών. Itemque carminum similiter: Αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον ἔνθεν ἔπινον &c.] Sic v. c. in quo & decem alii versus perscripti sunt, qui Οδ. δ. leguntur, sicut priores duo Ιλ. λ.

ibid. Mercurius carminum vector] Fulv. *animarum.* fortè: *manium.*

Pag. 274. Ut si thus & casiam] Ita v. c. Et mox: *flexis humilis apud Scyrum insulam.* Et proximè: *qui impendio à piscatoribus mercantur.* Et infra non longè: *ut meritò statuto pretio quærerentur.*

Pag. 275. Cum me ad fidem calumniæ confinxerunt] Sic Fulvius.

ibid. Et fortassean peracutè reperisse vobis videbamini] Ita v. c.

Pag. 276. Quorundam adhuc nescius esse nolim] v. c.

Pag. 277. Ibi ego comperio, omnes judices] v. c. Mox Fulv. *cothurni facundiam.*

Pag. 278. Ita enim latinè appello, quæ Græci ita ζωοτόκα] v. c. Mox: *Sed judicio alienis.* Et non longè Fulv. *quod sciam intacta.*

ibid. C. Ennius Edesphagitica, quæ versibus scripsit] Ita v. c. Fulv. *qui.*

ibid. Caradrum quæ apud Ambraciæ fines] v.c.

Pag. 279. Melanurum, cardum, merulamque] v. c.

ibid. Omnia in propatulo ago, ut quivis vel extrarius arbiter assistat] Ita lego. Mox Fulv. *quid vocem nisi quaram.*

Pag. 280. Ceterum me etiam veneficii postularent] Sic Fulvius:

Pag. 281. Remotis arbitris, secreto aliquo loco] v. c. Et infra: *de Magis & pueris lego equidem.*

Pag. 284. Quid contaris? quid respectas?] v.c.

Pag. 285. Quid si de vi accusares] Fulvius.

ibid. Res est legibus deligata jam inde antiquitus à duodecim tabulis] Ita v. c. Fulv. *denegata.* Mox v. c. *An adjutorio multitudo.*

Pag. 286. Ut ne quid dignum auribus tuis] Ita v. c.

Pag. 287. In corpore concrementa amari fellis] Sic Fulvius. Et infra: *Sapientes meatus obstruit & obturat.*

Pag. 288. Temporibus statis exuant. Sed nisi confestim eripiatur, malignone præsagio', an naturali adpetentia, illico converruntur & devorantur] Ita Fulvius, qui & mox legit: *ac mea ratiocinatione rectè factum esse.*

Pag. 289. Non est in accusando tua ista versutia] Fulvius.

P*a*
vius,
stame
temul
P*a*
Fulv
ibi
cerri
P*a*
diffic
niscin
splend
prox
tionc
P*a*
Fulv
ibi
bri :
ptum